Rok XIII. Warszawa, dnia 20 grudnia 1937 r. Nr. 24

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz. . .	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Miodowa 6.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.
Przedruk dozwolony za podaniem źródła

Finansowanie stanu średniego

Tworzenie centralnego okręgu przemysłowego jest tylko jednym ze środków uzdrowienia naszego ustroju gospodarczego. Kardynalną wadą naszego organizmu gospodarczego jest, jak wiadomo, słabe uprzemysłowienie kraju, co przy dużym przyroście naturalnym ludności wyraża się w niespotykanym gdzie indziej zagęszczeniu ludności na wsi, w licznych gospodarstwach karłowatych, w niskim stopniu rozwoju kultury rolnej, w wielkiej pauperyzacji szerokich rzesz społeczeństwa zarówno na wsi jak w mieście. Sytuację pogarsza jeszcze duża nierównomierność rozmieszczenia i tak skąpego majątku i dochodu społecznego, którego większa część koncentruje się w nielicznych stosunkowo rękach żywiołów narodowo nam obcych. Wynika to stąd, że najintratniejsze gałęzie gospodarstwa, jak handel, przemysł, finanse i niektóre wolne zawody opanowane są przez ludność niepolską. Obok więc strony czysto gospodarczej i społecznej problemu naprawy ustroju mamy również stronę narodowo - polityczną.

Uzdrowienie tych stosunków gospodarczych, społecznych i narodowościowych jest zadaniem ogromnym, wymagającym wielkich nakładów pracy i kapitałów nie jednego pokolenia. Chodzi wszak o przebudowę całej struktury naszego gospodarstwa. Aby zapewnić odpowiednie warunki życia milionom ludności wiejskiej stanowiącej 73,8% ogółu ludności w Polsce, nie wystarczy choćby najradykalniejsza reforma rolna w sensie parcelacji wielkiej własności. Obok podniesienia kultury rolnej, racjonalnej organizacji handlu produktami rolniczymi, stworzenia dodatkowych zajęć dla ludności wiejskiej w rzemiośle domowym czy przemyśle ludowym, potrzebny jest tu również odpływ nadmiaru ludności wiejskiej do miast, a więc do handlu, rzemiosła czy przemysłu.

Stąd wynika, że rozwiązanie problemu winno iść zasadniczo w trzech kierunkach: w kierunku naprawy ustroju rolnego, w kierunku uprzemysłowienia kraju i w kierunku wytworzenia silnego polskiego stanu średniego.

Rozpoczęta z wiosną rb. z takim rozmachem praca nad tworzeniem centralnego okręgu przemysłowego posiada wielkie znaczenie nie tylko dla obrony kraju, lecz w niemniejszej mierze dla przebudowy naszego ustroju gospodarczego w kierunku uprzemysłowienia kraju. Znaczenie to nie ogranicza się do zlokalizowanego pod względem geograficznym obszaru „Polski C", której struktura gospodarcza przedstawia się zresztą najgorzej. Powstanie bowiem nowego wielkiego ośrodka przemysłowego wciągnie niewątpliwie w orbitę swych wpływów sąsiednie obszary, które staną się niezbędnym jego zapleczem i wezmą w ten sposób udział w aktywnym życiu gospodarczym.

Nieco wcześniej rozpoczął się w Polsce, na razie w skromnych jeszcze rozmiarach, lecz ciągle przybierający na siłach, proces wzmacniania się naszego stanu średniego. Zaczął się on od powstawania straganów chłopskich w miasteczkach, od małych sklepików chrześcijańskich, od ruchu kas bezprocentowych, a obecnie widać wysiłki zmierzające do tworzenia polskich hurtowni, do eliminowania zbytniego pośrednictwa w handlu produktami rolnymi, do coraz więcej planowego przenoszenia się kupców polskich z ziem zachodnich do Polski środkowej i na kresy wschodnie. Zmieniło się w psychice polskiej negatywne lub bierne nastawienie do handlu. Wreszcie ostatnio w toku rozważań znajduje się nowelizacja prawa przemysłowego, mająca przynieść od dawna oczekiwaną reformę rzemiosła. Dużo tu jeszcze improwizacji, duży brak koordynacji, ale i dużo entuzjazmu. W każdym razie zostało już wyraźnie postawione zagadnienie, nad którym nie podobna już przejść do porządku dziennego.

Zachodzi teraz pytanie, czy w tym procesie, który ma znamiona procesu dziejowego, komunalne ka-

sy oszczędności powinny i mogą odegrać jakąś rolę aktywną, zgodną z ich przeznaczeniem i możliwościami, czy też są to sprawy poza zakresem ich zainteresowań lub możliwości. Oczywiście, nie mamy tu na myśli centralnego okręgu przemysłowego, którego budowa i finansowanie jest na razie zadaniem państwa, wielkiego przemysłu, wielkich banków i kapitalistów. Mamy tu na myśli ewentualność współpracy K. K. O. przy rozbudowie i tworzeniu polskiego stanu średniego, pod którym w niniejszych rozważaniach rozumiemy przede wszystkim handel, rzemiosło, drobny przemysł i zawody pomocnicze lub pośrednie. Niewątpliwie powodzenie i tempo wspomnianego procesu wymaga finansowania, wymaga odpowiednich kredytów. Jasną jest rzeczą, że skutecznej pomocy kredytowej tym licznym, lecz drobnym warsztatom gospodarczym mogą dostarczyć tylko instytucje lokalne, znające doskonale swój teren, potrzeby i możliwości drobnych pożyczkobiorców i mogące łatwo kontrolować na miejscu właściwe, tzn. rentowne użycie udzielonych kredytów. Czy więc K. K. O. powinny i mogą w tym zakresie współpracować?

Komunalne kasy oszczędności są instytucjami lokalnymi, ściśle związanymi z lokalnym samorządem i miejscowym społeczeństwem. Są one zarazem w chwili obecnej jedynym bodaj dostatecznie silnym i aktywnym źródłem kredytów w terenie, dzięki dość znacznej i niemal nieprzerwanej dynamice rozwojowej wkładów.

W myśl statutu „zadaniem kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędności... oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym". Wyraźny ten przepis określający dobitnie charakter K. K. O. został przez władzę nadzorczą wzmocniony w zastosowaniu praktycznym przez ograniczenie wysokości indywidualnego zadłużenia jednej osoby w kasie do 1% sumy wkładów oszczędnościowych. Przepisy prawne zakreślają więc ramy polityce kredytowej kas. Kasy winny udzielać kredytów na popieranie produkcji *sensu largo* najszerszym warstwom społecznym.

Za tego rodzaju polityką kredytową K. K. O. przemawia również wzgląd ogólno - gospodarczy. Jesteśmy społeczeństwem ubogim w kapitały, mamy zaś pod dostatkiem rąk do pracy. W tym stanie rzeczy musimy dążyć do finansowania szczególnie takich poczynań gospodarczych, które wymagają możliwie najmniejszego kapitału na jednostkę pracy. Do takich przedsięwzięć należą te kierunki produkcji, które obywają się bez wielkich kapitałów zakładowych. Należą tu więc obok niektórych gałęzi przemysłu przede wszystkim rzemiosło i przemysł domowy. Do takich poczynań należy również handel operujący przeważnie kapitałem obrotowym. Zatem kasy oszczędności jako lokalne instytucje drobnego kredytu, finansując rzemiosło, drobny przemysł i handel spełniają nie tylko ważne zadanie społeczne, ale również działają w myśl wymogów racjonalnej polityki gospodarczej.

Dr Witkowski w artykule poświęconym zagadnieniu drobnego kredytu [1]) przedstawił szereg przekonywających argumentów za udzielaniem przez K. K. O. drobnych kredytów. Wśród tych argumentów na specjalne podkreślenie zasługuje wzgląd na mniejsze ryzyko związane z drobnymi kredytami, przyjmując, że są zabezpieczone na równi z kredytami wielkimi. O wiele łatwiej przekredytować „poważnego" kredytobiorcę, którego zdolność kredytową zwykle się ocenia zbyt optymistycznie, niż dłużnika drobnego, którego się ocenia raczej zbyt krytycznie. Niezależnie zaś od trafności oceny zdolności kredytowej, straty absolutne w razie załamania pierwszego są o wiele większe niż straty poniesione na drugim.

Z rozważań powyższych wynika, że cały szereg względów natury gospodarczej, społecznej, prawnej i politycznej przemawia za tym, że K. K. O. powinny współpracować w akcji tworzenia i rozbudowy polskiego stanu średniego. Powstaje teraz pytanie zasadnicze, czy i w jakim stopniu mogą one współpracę taką rozwijać. Zanim na to pytanie odpowiemy, zastanówmy się, choćby najpobieżniej, jakim warunkom powinien odpowiadać kredyt dla drobnych warsztatów pracy w mieście z punktu widzenia pożyczkobiorców.

Straganiarz, właściciel małego sklepiku czy drobnego warsztatu rzemieślniczego potrzebuje przeważnie nie właściwego kredytu, lecz raczej pomocy w formie pożyczki bezprocentowej. Kredyt na specjalnie ulgowych warunkach procentowych jest nieraz jedynie właściwy dla wielu rzemieślników i drobnych kupców ze względu na małą rentowność ich warsztatów.

Warunki właściwego kredytu dla handlu, rzemiosła i drobnego przemysłu są zależne i od rodzaju przedsiębiorstwa i od sytuacji lokalnej. W każdym razie musi to być kredyt na takich warunkach udzielony co do terminu i oprocentowania, aby kalkulował się pożyczkobiorcy, a pod względem formy i zabezpieczenia taki, aby w ogóle był dlań dostępny. Specjalnie rzemiosło potrzebuje kredytów średnioterminowych na inwestycje i krótkoterminowych na zakup surowca. Wysokość pożyczek winna być dostosowana do siły kredytowej poszczególnych dłużników.

Przechodząc teraz do określenia, czy K. K. O. mogą i w jakich rozmiarach zaspokoić te potrzeby kredytowe, musimy na wstępie oddzielić pojęcie kredytu od akcji filantropijnej. Komunalne kasy oszczędności są instytucjami finansowymi i w działalności swej muszą się kierować zasadami zdrowej polityki bankowej. Dlatego filantropia nie jest ich zadaniem. Natomiast mogą one część swych nadwyżek użyć na cele społeczne, będzie to jednak już nie operacja kredytowa, lecz akcja czysto społeczna.

Stąd wynika, że kasy nie mogą służyć kredytem bezprocentowym. Co najwyżej mogą one z części swych nadwyżek alimentować kasy bezprocentowe, jak również udzielać im fachowej czy moralnej pomocy. Podobnie przedstawia się sprawa z kredytami specjalnie ulgowymi, jakich niektóre wielkie kasy udzielają rzemieślnikom na swym terenie. Mają one wyjątkowy charakter i są udzielane ze specjalnie w tym celu utworzonych funduszów tych kas. Ogół K. K. O. tego rodzaju akcji prowadzić nie jest w stanie.

Jeśli chodzi o normalny kredyt dla drobnych przedsiębiorstw wytwórczych i handlowych, to musimy stwierdzić, że kasy udzielały go i udzielają. Nie mamy, niestety, dotychczas statystyki pożyczkobior-

1) Dr Z. Witkowski: Wysokie czy drobne kredyty? (Oszczędność, Nr 13, s. 161 i n., 1936 r.).

ców kas według zawodów. Wg szacunku p. dr St. Uhmy, Prezesa Związku K. K. O. we Lwowie [2]), orientacyjne cyfry udziału poszczególnych warstw ludności w kredytach K. K. O. przedstawiałyby się następująco:

samorządy		18%
rolnictwo		37%
(w kasach powiatowych . .	50%)	
(„ „ miejskich . . .	30%)	
własność nieruch. miejska		28%
(w kasach miejskich . . .	35%)	
(„ „ powiatowych . .	15%)	
kupiectwo		7%
rzemiosło i przemysł		5%
wolne zawody		5%
		100%

Pomijając kwestię stopnia ścisłości tych stosunków, pragniemy tylko zwrócić uwagę na stosunkowo niski udział interesujących nas warstw ludności w kredytach kas.

Przyczyna tego stanu rzeczy nie leży w braku potrzebnych na ten cel kapitałów. Niewątpliwie duży stopień zadłużenia rolnictwa, własności nieruchomej i samorządów w porównaniu z handlem i rzemiosłem tylko w części jest wynikiem większego lub mniejszego zamrożenia tych kredytów, skutkiem czego w okresie odpływu wkładów ograniczenie akcji kredytowej dotknęło przede wszystkim kredytów udzielonych handlowi czy rzemiosłu. Istotna przyczyna tkwi gdzie indziej. Punkt ciężkości tej sytuacji, a jednocześnie najważniejsza przyczyna hamująca rozwój kredytów dla drobnych przedsiębiorców tkwi w trudności uzyskania przez kasy należytego zabezpieczenia kredytów. Kredyty dla tych warstw z natury rzeczy są kredytem osobistym opartym jedynie na ocenie interesów i rentowności danego warsztatu. W dobie kryzysu i depresji gospodarczej ocena ta nie mogła być optymistyczna. Skutkiem tego udzielanie tych kredytów musiało odbywać się z niezwykłą ostrożnością i przy dużym stosunkowo ryzyku.

Zarzuca się naszemu aparatowi kredytowemu, a zarzut ten odnieść można również do K. K. O., że w trosce o formalne, prawne zabezpieczenie kredytu za mało zwraca uwagę na zabezpieczenie ekonomiczne, które polega na właściwej ocenie rentowności, tej najskuteczniejszej gwarancji zwrotu kredytu. Jednakże pomijając już trudność tego rodzaju oceny, która dla swej skuteczności wymaga ścisłej kontroli zgodnego z przeznaczeniem użycia kredytów i nieustannego czuwania nad biegiem interesów przedsiębiorstwa, zapomina się, że żadna instytucja kredytowa, a tym bardziej K. K. O. nie może zrezygnować z zabezpieczeń formalnych kredytu; co najwyżej może i powinna uzupełniać je oceną rentowności i kontrolą zużycia kredytów.

W każdym razie niemożność udzielenia przez drobnego przedsiębiorcę odpowiedniego zabezpieczenia rzeczowego musi wpływać na wzrost ryzyka kredytodawcy, a więc na marżę delcredere, a w konsekwencji na oprocentowanie kredytu. Koszt zaś kredytu stoi do pewnego stopnia w stosunku odwrotnie proporcjonalnym do spłacalności kredytu.

Komunalne kasy oszczędności, jako instytucje na zysk nie nastawione, kalkulować muszą w ten sposób stopę kredytową, aby pokryła ona koszty własne kapitałów pożyczonych (czyli stopę płaconą od wkładów), koszty administracyjne oraz koszty ryzyka (delcredere). Koszty własne kapitałów, dzięki ostatniej obniżce oprocentowania wkładów, są stosunkowo niewysokie. W każdym razie kapitał wkładkowy jest o wiele tańszy od kapitałów emisyjnych. Druga pozycja kosztów kredytu jest w K. K. O. szczególnie wysoka. Na jej wysokość wpływają nie tylko drobne sumy pożyczek, jakimi kasy operują i powinny operować, ale również masa dodatkowych czynności spełnianych przy tym przez kasy za swych klientów, nie licząc kosztów zbierania informacyj, kosztów posiedzeń dyrekcji czy komitetów dyskontowych. Najważniejszą jednak pozycję stanowi ryzyko związane z udzielaniem kredytów osobistych. Rozwiązanie tego zagadnienia, znalezienie jakiejś formy dodatkowego zabezpieczenia możliwego i dogodnego dla dłużnika i wystarczającego dla kasy doprowadziłoby nie tylko do potanienia kredytu, ale i do wielkiego rozszerzenia koła kredytobiorców, właśnie ze sfer drobnych przedsiębiorstw.

Ostatnio wysunięto szereg projektów. M. in. W. Skrzywan w zesz. 45 tygodnika „Polska Gospodarcza“ proponuje utworzenie specjalnych banków akceptacyjnych, które by zajmowały się „badaniem ryzyka drobnych kredytów, akceptując weksle dyskontowane przez pozostałe banki dyskontowe“. Racjonalna kalkulacja wysokości ryzyka obniżyłaby koszt kredytu inwestycyjnego dla średniego i drobnego przedsiębiorcy. Projekt ten sformułowany został zbyt ogólnikowo, aby mozna było ocenić jego celowość i szanse powodzenia. Zwłaszcza powstaje wątpliwość, w jaki sposób duże instytucje akceptacyjne potrafią „badać ryzyko drobnych kredytów“ bez stosowania oceny szablonowej, a więc mijającej się z celem.

Inny projekt wysunął na tym miejscu w r. 1934 p. dyr. J. Rożkowski [3]). Proponował on zakładanie przy K. K. O. spółdzielczych stowarzyszeń wzajemnego kredytu z siedzibą w lokalach kas. „Zadaniem takiego stowarzyszenia byłoby tylko udzielanie osobistych kredytów dla swych członków na weksle czy też skrypty dłużne poręczane przez kilka osób majątkowo odpowiedzialnych, w tym co najmniej 2 osoby będące członkami pomienionego stowarzyszenia. Fundusze na udzielenie kredytów stowarzyszenie takie czerpałoby z kapitału udziałowego i funduszów zasobowych oraz z funduszów uzyskanych z K. K. O. w postaci redyskonta weksli oraz kredytu w rachunku otwartym zabezpieczonym portfelem wekslowym stowarzyszenia. Kredyty przyznawane przez zarząd stowarzyszenia poszczególnym członkom mogłyby być wypłacane jedynie po zatwierdzeniu każdej uchwały zarządu stowarzyszenia przez zarząd K. K. O. Biurowość i rachunkowość stowarzyszenia

2) Dr St. Uhma: Polityka kredytowa komunalnych kas oszczędności w Polsce. („Oszczędność“ Nr 23, s. 445 i n., r. 1937).

3) Zagadnienie pewności wypożyczonych przez K. K. O. sum a projekt noweli prawa o K. K. O. („Oszczędność“ Nr 13, s. 192 — 193).

prowadziłaby zasadniczo K. K. O. za zwrotem efektywnych kosztów".

Niewątpliwie, kasy komunalne uzyskałyby w ten sposób dodatkową gwarancję kredytów, lecz czy forma ta nie byłaby zbyt uciążliwa dla kredytobiorców — członków stowarzyszenia?

Lecz nie chcę kusić się o rozwiązanie tego zagadnienia. Celem powyższych rozważań było tylko postawienie samego zagadnienia, podkreślenie jego wagi właśnie na tle wymogów chwili obecnej, zwrócenie uwagi na trudności, jakie stoją na przeszkodzie i wreszcie wskazanie na konieczność szukania rozwiązań. Niech głos tu zabiorą praktycy. Niewątpliwie kierownicy naszych kas niejednokrotnie stawali wobec zagadnienia znalezienia odpowiedniej lokaty dla chwilowego czy stałego nadmiaru kapitałów obrotowych. Otóż rozważania powyższe opierają się na idei, że kwestia lokaty jest dla K. K. O. nie tylko zagadnieniem największej indywidualnej korzyści, lecz również jej użyteczności społeczno-gospodarczej na dalszą metę. Jestem głęboko przekonany, że komunalne kasy oszczędności stanowią niezmiernie ważne ogniwo w naszym systemie kredytowym, posiadając swoistą strukturę i specjalne zadania do spełnienia. Jeśli zadaniem państwowych instytucji oszczędnościowych jest skoncentrowanie jak największej sumy kapitałów, z których ma czerpać państwo na finansowanie wielkich planów o charakterze centralnym, to zadaniem K. K. O. jest uzupełnianie tej działalności przez decentralizację kapitałów drogą zaspokajania potrzeb lokalnych, udzielania kredytów najszerszym warstwom społeczeństwa.

B. Obszyński.

W sprawie wzajemnego honorowania książeczek oszczędnościowych

(Artykuł dyskusyjny).

Jednym z najbardziej doniosłych zagadnień, których rozwiązanie jest rzeczą palącą, to zorganizowanie obrotu książeczkami oszczędnościowymi K. K. O. w sensie wzajemnego ich honorowania. Że sprawa ta dotychczas jeszcze nie została rozwiązana, dziwić się nie można. Złożyło się na to wiele różnorodnych przyczyn. W pierwszym rzędzie trudności ogólno - gospodarczej natury, które zaciążyły również nad rynkiem pieniężnym, nie pozwoliły na wcześniejsze zrealizowanie w szerszym zakresie tej inicjatywy, powodzenie której ze zrozumiałych względów warunkowane jest spokojną atmosferą w dziedzinie obrotu pieniężnego. Pewną przeszkodą była tu i nowelizacja ustawodawstwa o K. K. O., rozłożona na przeciąg trzech lat bez mała, a w którym to okresie uwagę głównie kierowano na dostosowanie aparatu K. K. O. do nowym form prawnych. Zakończenie prac, związanych z reorganizacją K. K. O. pod względem formalnym, pozwoli zająć się tą tak ważną dla K. K. O. dziedziną, mającą z jednej strony doniosłe znaczenie propagandowe, a z drugiej — stwarzającą znaczne ułatwienie dla klientów kas.

Na terenie działalności Warszawskiego Związku K. K. O. były podejmowane próby współpracy kas na tym odcinku. Były to bądź porozumienia regionalne zawierane między kasami sąsiadującymi ze sobą, bądź też porozumienia zawierane z kasami działającymi w miejscowościach uzdrowiskowych. Próby te, oparte na wzajemnych umowach między indywidualnymi kasami, aczkolwiek dały pozytywne wyniki, ze względu na ograniczony zasięg nie mogły rozwiązać zagadnienia.

Próbą zakrojoną na szerszą skalę jest zainicjowany przez Lwowski Związek K. K. O. projekt wprowadzenia do obrotu książeczek oszczędnościowo - turystycznych. Szczegółowe instrukcje w sprawie obrotu tymi książeczkami zostały zamieszczone w N-rze 15 „Oszczędności" z r. bież. Nie będziemy powtarzać przepisów tych instrukcji, ograniczając się do przypomnienia podstawowych zasad tego projektu. Według tego projektu, celem zapewnienia udającym się w podróż osobom możności dysponowania ulokowanymi w K. K. O. oszczędnościami, wprowadza się tzw. książeczki oszczędnościowo - turystyczne, które mają być wydawane na sumy zaokrąglone do setek, nie wyżej jednak jak zł 1000,—. Prócz wkładu zawiązkowego, żadne inne wpłaty na taką książeczkę przyjmowane być nie mogą. Książeczki te, wyposażone w pewne formalne rygory, mogą być emitowane tylko przez te kasy, które uzyskają na to zezwolenie właściwego Związku K. K. O. Honorowane zaś być mają przez wszystkie K. K. O. bez żadnych ograniczeń. Każda wypłata z książeczki ma być zaokrąglona do zł 50,—. Jednorazowa wypłata nie może przekraczać zł 200,—.

Projekt wprowadzenia książeczek oszczędnościowo - turystycznych spotkał się z krytyką, zarówno pośród K. K. O. jak też na łamach prasy fachowej (vide miesięcznik „Bank" Nr 12 z r. bież.). Rozumiem, że projekt wprowadzenia książeczek oszczędnościowo - turystycznych był pomyślany jako próba zorganizowania obrotu książeczkami oszczędnościowymi na razie w ograniczonym zakresie. Niemniej jednak i w takim ujęciu koncepcja ta nasuwa szereg zastrzeżeń praktycznej natury.

Książeczka oszczędnościowo - turystyczna o cechach powyżej omówionych nie jest właściwie książeczką oszczędnościową. Jest to tylko środek, przy pomocy którego można wycofać zdeponowany kapitał. W niczym zaś ona nie ułatwia zbierania oszczędności, skoro przyjmowanie na taką książeczkę dalszych wpłat poza wpłatą pierwotną nie jest dopuszczalne. Jest to raczej dokument zbliżony do instytucji czeków podróżniczych, szeroko za granicą stosowanych.

Moim zdaniem, tworzenie różnych typów książeczek oszczędnościowych jest niecelowe i niepraktyczne. Przysparza kasie niepotrzebnie pracy i dezorientuje klienta. Zresztą wątpię, by klient mając już jedną książeczkę normalną chciał poddać się formalnościom związanym z wyrobieniem drugiej książeczki specjalnej, zwłaszcza w gorączkowym okresie przygotowań do podróży.

Z tych względów opowiedzieć się należy raczej za jedną uniwarsalną książeczką i do posługiwania się tą jedną normalną książeczką należy klienta przyzwyczajać. Oczywiście, muszą być wprowadzone odnośnie tej książeczki pewne minimalne rygory mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu. W pierwszym rzędzie powinna to być książeczka imienna, bez zastrzeżeń; książeczki okazicielskie jak również książeczki, z których wypłata jest zastrzeżona pod pewnymi warunkami, w obrocie tym uczestniczyć nie mogą. Oczywiście nie dotyczy to zastrzeżeń co do osobistego przez wkładcę czy osobę w książeczce wyraźnie wymienioną podnoszenia wkładu. Tego rodzaju bowiem zastrzeżenie tylko wzmacnia imienny charakter książeczki. Zupełnie słusznym jest wprowadzony w projekcie Związku Lwowskiego rygor dotyczący maksymalnej wypłaty jednorazowej. Niezależnie od tego, moim zdaniem, należało by jeszcze określić maksymalną sumę wypłat przypadających na pewną jednostkę czasu, np. na tydzień. Chodzi o to, by możliwie ograniczyć ryzyko mogące powstać na skutek fałszerstwa książeczki. Wreszcie sama książeczka powinna być wyposażona w cechy utrudniające jej fałszerstwo. Mam na myśli znaki zabezpieczające chemiczne czy graficzne.

Celem ułatwienia obrotu książeczkami oszczędnościowymi wysuwa się postulat ujednolicenia dla wszystkich K. K. O. formy książeczek oszczędnościowych. Pod formą książeczki w danym wypadku rozumiem nie tylko format i wygląd wewnętrzny książeczki, lecz także jej wewnętrzny układ jak również sposób zapisywania w książeczce obrotów i ich potwierdzenia.

Rzecz prosta, że każda K. K. O., mająca prawo wypłacić wkład z przedłożonej do honorowania książeczki innej K. K. O., winna mieć prawo również przyjąć wpłatę na tę sumą książeczkę. Wpłata wszak przedstawia mniejsze ryzyko niż wypłata, dlatego też niezrozumiałe jest ograniczenie interesującego nas obrotu tylko w odniesieniu do wypłat

A teraz kwestia, naszym zdaniem, najważniejsza: które kasy mogą uczestniczyć w obrocie książeczkami oszczędnościowymi. Analizując projekt Związku Lwowskiego „Bank" w N-rze 12 przytacza następujące uwagi:

„...nasuwa się pytanie, czy selekcja wśród K. K. O. na kasy mające prawo uczestniczenia w obrocie książeczkami oszczędnościo - turystycznymi i na kasy pozbawione tych praw — nie przyczyni się do sugerowania myśli wśród ogółu klienteli, iż K. K. O. jako całość nie przedstawiają tak silnej placówki, jak to sobie dotychczas liczne rzesze społeczeństwa pojmowały... Zastrzeżenia w gronie samych kas co do możności wypłacenia wkładu z książeczki przez kasy borykające się z trudnościami finansowymi, względnie co do możliwości dokonania terminowego rozrachunku między kasami winny mieć charakter czysto wewnętrzny..."

Trudno uwagom tym nie przyznać słuszności. Podział kas na mające prawo emitowania książeczek honorowanych przez inne K. K. O. i na kasy tego uprawnienia pozbawione, wydaje się nieco niezręcznym. Chodzi przecież nie o propagandę niektórych K. K. O., lecz o zapewnienie należnej powagi dla książeczki oszczędnościowej, bez względu na to, przez jaką kasę książeczka wydaną została. Jest to przecież dokument o pupilarnej pewności, a przeto zawsze powinien być pełnowartościowym walorem.

Sprawa ta jednak wiąże się z zagadnieniem reorganizacji sieci K. K. O. Obecnie nie trudno sobie zdać sprawę, które K. K. O. nie mają racji bytu. Jeśli są takie, to moim zdaniem, należy je co rychlej zlikwidować, aby one nie ciążyły na pracy innych K. K. O. Tych kas oczywiście, nie można brać pod uwagę. Postawione w stan likwidacji powinny wypłacić należność swym wkładcom zgodnie z planem likwidacji. Wyręczanie się w danym wypadku przez inne K. K. O. nawet z przyczyn natury formalnej nie wydaje się możliwe. Pozostałe wszystkie kasy działające normalnie, bez żadnego, moim zdaniem, wyjątku powinny być dopuszczone do obrotu książeczkami oszczędnościowymi.

Zdaję sobie jednak sprawę, że możliwe są opóźnienia w uskutecznieniu między kasami rozrachunków z tytułu pretensyj powstałych na skutek honorowania książeczki oszczędnościowej jednej K. K. O. przez inną kasę.

Wypadki takie, aczkolwiek nie sądzę, by mogły często się powtarzać, nie są w praktyce wykluczone. Nie mam tu na myśli złej woli, lecz wypadki chwilowych trudności płatniczych wynikłe na skutek okoliczności przez kasy nie zawinionych. Celem zapewnienia jak największej sprawności całego aparatu proponowałbym, aby gwarancję za terminowość rozrachunku przyjęła terytorialnie właściwa centrala rozrachunkowa. Nie znaczy to, aby całym ryzykiem obarczyć centralę rozrachunkowa. Sprawę tę należy, moim zdaniem, powiązać z funduszem gwarancyjnym. Fundusz gwarancyjny służy nie poco innego, jak tylko „dla dodatkowego zapewnienia terminowej wypłaty wkładów oszczędnościowych w kasach oszczędności" (art. 74 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. o K. K. O.). Nic przeto nie stoi na przeszkodzie, by fundusz ten regwarantował centrali rozrachunkowej realizację pretensyj w stosunku do K. K. O., wynikłych na skutek zastępczego honorowania książeczek oszczędnościowych.

Wyjście to uważam za praktyczne rozwiązanie trudności wynikających na tle uregulowania rozrachunków wynikających z obrotu książeczkami oszczędnościowymi. Pod względem formalnym również projekt ten nie powinien nasuwać zastrzeżeń. Nie chodzi tu przecież o dotacje z funduszu gwarancyjnego dla K. K. O., czy centrali rozrachunkowej, lecz o chwilową pożyczkę dla K. K. O. na wyrównanie rachunku w centrali rozrachunkowej.

I jeszcze jedną funkcją można by obarczyć fundusz gwarancyjny. Jakkolwiek ksiażeczka musi być wyposażona w pewne rygory i środki zabezpieczają-

ce ją przed fałszerstwem, nie mniej jednak ryzyka całkowicie nie da się wyeliminować. Wyłania się przeto zagadnienie, kto będzie ryzyko to ponosił. Rzecz prosta, jeśli szkoda wynikła z winy czy niedbalstwa kasy, ryzyko powinno w całości kasę tę obciążać. W razie jednak szkody przez kasy nie zawinionej, trudno było by stratę przerzucać na którąkolwiek K. K. O. I w tych wypadkach ryzyko, uważam, ponosić winien fundusz gwarancyjny. Ryzyko to zresztą przy sprawnej organizacji obrotu obracać się będzie w minimalnych granicach, tak że nie naruszy substancji funduszu gwarancyjnego.

Nie poruszam na razie kwestii natury technicznej. Są to już sprawy dalsze. Na razie chodzi mi o przedyskutowanie podstawowych zasad i ustalenie możliwie najodpowiedniejszego systemu. Techniczna organizacja obrotu wypływać będzie z założeń podstawowych.

wu.

Notatki i uwagi

Wpisywanie odsetek na książeczkach oszczędnościowych.

Istnieje kilka sposobów obliczania i dopisywania odsetek od wkładów oszczędnościowych. Ostatnio popularnym staje się obliczanie odsetek od wkładu na koncie wkładcy równocześnie z wpłatą lub wypłatą i księgowanie ich w rubryce specjalnej „procenty" lub „odsetki" tego konta, a następnie po upływie daty, w której następuje kapitalizacja, dopisywanie ich w stanie konta i na książeczce zgłaszającego się wkładcy. Pewną modyfikacją tego sposobu jest dopisywanie odsetek od sumy wpłaty w samej książeczce już w chwili wpłaty, względnie odpisywanie w chwili wypłaty. Odbywa się to w ten sposób, że książeczka oszczędnościowa posiada oddzielną rubrykę „Odsetki". Jeśli kapitalizacja następuje co pół roku, w rubryce odsetek jest to uwidocznione bądź pełnym napisem w tej rubryce, bądź też w uwagach. Księgowanie na książeczce oszczędnościowej odbywa się mniej więcej w następujący sposób:

Wpłata przy kapitalizacji rocznej:

Saldo	zł 100,—	odsetki	zł 4,50
Wpłata 30.VI.	„ 300,—	„	„ 6,75
Saldo	„ 400,—	„	„ 11,25

Wypłata przy kapitalizacji rocznej:

Saldo	zł 400,—	odsetki	zł 18,—
Wypłata 30.VI.	„ 300,—	„	„ 6,75
Saldo	„ 100,—	„	„ 11,25

W dacie kapitalizacji odsetek księgowanie na książeczce oszczędnościowej przedstawia się następująco:

Saldo	zł 100,—	odsetki	zł 4,50
Odsetki 193....	„ 4,50	„	„ —
Saldo	„ 104,50	„	„ 4,70

W powyższym księgowaniu w książeczce oszczędnościowej każdemu saldu kapitału odpowiada w rubryce odsetek saldo odsetek, jakie przypadnie od wkładu do dopisania w dniu kapitalizacji.

System wyżej opisany ma swoje zalety, ma także i swoje strony ujemne. Zacznijmy od tych ostatnich.

Przede wszystkim obliczanie odsetek od wpłaty i wypłaty jednocześnie z dokonywaniem tych operacyj zwiększa pracę personelu technicznego przez powiększnie czynności urzędnika manipulującego daną książeczką oraz urzędnika kontrolującego. Zwiększenie kontroli i jej natychmiastowość przy obliczeniu odsetek jest tu konieczna. Przez zwiększenie czynności urzędników manipulującego i kontrolującego zwiększa się czas obsługi klienta, a więc obsługa ta jest powolniejsza. W stosunku do osób trzecich, którym przewłaszczono książeczkę oszczędnościową i którzy ją nabyli w dobrej wierze, nie może być podniesiony w wypadku pomyłki w obliczeniu odsetek na niekorzyść kasy (za dużo) zarzut, że odsetki należą się w sumie mniejszej. Wypływa to stąd, że papier na okaziciela, w świetle teorii kreacyjnej obowiązującej w naszym ustawodawstwie o dokumntach na okaziciela, stwarza dla osoby wystawiającej go obowiązek zapłaty tej sumy, jaką w dokumencie wymieniono bez względu na to, czy między dłużnikiem (w danym wypadku K. K. O. wystawiającą książeczkę oszczędnościową) a pierwszym wierzycielem (wkładcą) zachodził stosunek kredytowy. Wydaje się także rzeczą prawdopodobną, że przedawnienie z art. 36 rozporządzenia z dnia 24.X.1934 r. o K. K. O. będzie liczyć się od daty kapitalizacji odsetek, nie zaś od daty ostatniej wpłaty lub wypłaty, a to w związku z art. 297 kodeksu zobowiązań. O ile w ciągu roku operacyjnego nastąpi zmiana stopy procentowej, a umowy o wkład lub zarządzenia władzy przewidują, że zmiana ta może obowiązywać wcześniej niż dopiero po dniu kapitalizacji odsetek, bowiem dopisanie odsetek na książeczce wkładkowej już jakby nastąpiło, występuje zatem domniemanie, że wkładca w dniu kapitalizacji otrzyma ściśle określoną sumę, jako cenę kapitału złożonego.

Do stron dodatnich należy przede wszystkim wielka siła propagandowa, jaką ma tego rodzaju system. W Polsce powojennej nastąpił przerost dbałości o bezpieczeństwo złożonego kapitału na niekorzyść dbałości o odsetki. W okresie szerzącej się lichwy i drożyzny kapitału obserwowaliśmy wielki wzrost oszczędności w P. K. O., płacącej odsetki niskie i obliczającej je w okresach pół miesięcznych (czasem klient tracił blisko 30 dni procentowych) oraz w K. K. O. i innych instytucjach publicznych, płacących wszakże odsetki o wiele niższe od tych, jakie można byłoby osiągnąć na operacjach finansowych pozabankowych. Nawet wysoko rentujące się papiery procentowe nie znajdowały nabywców. Ze stabilizacją stosunków finansowych zaczyna rynek kapitałowy odczuwać wzrost zainteresowania ze strony kapitalistów rentownością lokaty. W tym momencie system opisany wyżej będzie miał swoją wymowę. Wkładca będzie widział, że jego wkład przyniesie mu określoną sumę pieniężną, o ile wkładem tym nie będzie w pewnym okresie dysponował. Dysponując, będzie świadkiem dużego spadku zapisu w rubryce „odsetek".

Prostą reakcją będzie w tym wypadku przetrzymywanie wkładu co najmniej do daty kapitalizacji, a nawet i dłużej. System więc opisany wyżej będzie przywiązywał wkład możliwie jak najdłużej do książeczki oszczędnościowej.

Pożądane byłoby, aby w sprawie tej wypowiedzieli się dyrektorzy kas, zwłaszcza że nadchodzi nowy okres pracy, który za kilkanaście dni rozpoczniemy — rok operacyjny 1938.

Es.

Egzekucja administracyjna należności K. K. O.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności przyznane zostało K. K. O. prawo egzekucji administracyjnej dla należności nieprzekraczających zł 1.000. W myśl art. 39 tego rozporządzenia tytułem wykonawczym dla takich należności są wykazy zaległości z ksiąg handlowych wystawione przez K. K. O. i zaopatrzone przez nią stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji. Na mocy takiego wykazu urząd skarbowy winien wszcząć egzekucję. Jak wiadomo, egzekucja administracyjna może być skierowana wyłącznie do sum pieniężnych i do ruchomości, nie może obejmować nieruchomości.

Tytuł wykonawczy z powołanego wyżej art. 39 winien odpowiadać § 14 p. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych, w myśl którego winien zawierać: 1) nazwę wierzyciela, 2) imię i nazwisko (nazwę lub firmę) zobowiązanego, 3) dokładne oznaczenie należności i jej podstawę prawną, 4) datę i podpis wierzyciela.

Przepisy powyższe stanowią niewątpliwie duży przywilej dla K. K. O., umożliwiają bowiem w drodze szybkiej i niekosztownej likwidować mniejsze należności (poniżej 1.000 zł.). Nie potrzeba wyjednywać wyroków sądowych, co zwykle trwa czas dłuższy, pociąga duże koszta szczególnie przy niewielkich sumach należności. Niewątpliwie względy te były również intencją ustawodawcy.

Tworząca się praktyka przy stosowaniu art. 39 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o K. K. O. znalazła obecnie interpretację w wyroku Trybunału Kompetencyjnego, który in extenso został przytoczony w ostatnim numerze „Oszczędności" (Nr 23/37). Sprawa obejmująca niewysoką zresztą pretensję K. K. O. znalazła się w rozpoznaniu Trybunału Kompetencyjnego, przeszedłszy uprzednio przez dwie instancje sądowe i dwie instancje administracyjne. Wszechstronnie wyświetlona w powołanym wyroku stała się podstawą ogłoszenia przez Tr. Kom. niezmiernie ważnej zasady prawnej: mianowicie zawieszenie względnie umorzenie egzekucji administracyjnej należy wyłącznie do kompetencji władz administracyjnych, sądy powszechne mogą badać jedynie samą zasadność roszczenia (prywatno - prawnego); w żadnym razie jednak sądy nie są uprawnione do zawieszania lub umarzania egzekucji administracyjnej.

Taki podział kompetencji organów sądowych i administracyjnych (urzędów skarbowych) stwarza jednak poważne niebezpieczeństwo dla dłużników K. K. O. Skoro władze skarbowe nie mogą badać zarzutów przeciwko tytułowi wykonawczemu, sądy zaś nie mogą wpływać na tok egzekucji, egzekucja może być prowadzona niezależnie od skargi dłużników przed sądami i nim dojdzie do zbadania przez sąd zarzutów, egzekucja może być już zakończona pozytywnie. Stanowi to również niebezpieczeństwo dla egzekwującej K. K. O. w razie uwzględnienia przez sąd zarzutów wniesionych przez dłużników. Dłużnik niewątpliwie będzie dochodzić od K. K. O. wynagrodzenia strat i szkód z tytułu przeprowadzonej egzekucji opartej na roszczeniu obalonym przez sąd.

Poza stroną materialną nie bez znaczenia są względy prestiżowe; wypadki uchylenia przez sąd pretensji K. K. O. egzekwowanej przez urząd skarbowy niewątpliwie poderwać mogą autorytet K. K. O. w szerokich sferach społeczeństwa.

Z uwag powyższych widzimy, że szerokie stosowanie uprawnień z art. 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o K. K. O. może doprowadzić do konsekwencji niepożądanych. Z przywileju tego artykułu należało by korzystać wyłącznie w wypadkach całkowicie niewątpliwych, gdy nie ma prawdopodobieństwa uwzględnienia możliwych zarzutów dłużnika przez sąd czy to ze względów merytorycznych, czy też formalnych, a tym samym nie zachodzi obawa pozbawienia tytułu wykonawczego skutków prawnych. Ostrożność również powinna skłaniać egzekwujące w trybie administracyjnym K. K. O. do żądania od władz skarbowych wstrzymania egzekucji w razie wniesienia przez dłużnika skargi do sądu.

M. K.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

ogłoszone w Dzienniku Ustaw w miesiącu listopadzie 1937 r.

Dz. Ust. Nr 77,

poz. 556. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 12 października 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o pożyczkach z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Dz. Ust. Nr 79,

poz. 576. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 8 listopada 1937 r. w sprawie pożyczek zaciąganych za granicą w zagranicznych środkach płatniczych.

Dz. Ust. Nr 81,

poz. 583. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1937 r. o zakazie poszukiwań górniczych na pewnych obszarach w województwie kieleckim;

poz. 584. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 27 listopada 1937 r. o obowiązku odbycia przysposobienia do wojskowej służby pomocniczej.

Kronika Krajowa

Zamiast życzeń noworocznych.

P. Józef Rożkowski, dyrektor Związku K. K. O. w Warszawie wpłacił na „Pomoc Zimową" kwotę zł 50 — zamiast życzeń świątecznych i noworocznych.

Bank Polski obniżył stopę procentową.

Rada Banku Polskiego postanowiła obniżyć stopę dyskontową z 5% na 4½% i stopę od pożyczek zastawowych z 6% do 5½% w stos. rocznym. Wymienione stopy obowiązywać mają od 18 bm.

Warto zaznaczyć, że w chwili powstania Banku Polskiego stopa dyskontowa wynosiła 12%. Następnie w r. 1925 — 10%, w 1926 r. — 12%, w 1927 r. — 9½%, 9% i 8%, w r. 1928 — 8%, w 1929 r. — 8,6%, w 1930 r. — 7,2%, w 1931 r. — 7,5%, w 1932 r. — 7,2%, w 1933 r. — 5,8% wreszcie w latach 1934 — 1937 5%.

Nowa lista agentów dewizowych.

Minister Skarbu ustalił dalszą listę agentów dewizowych uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi. M. in. prawo agenta dewizowego przyznano:

Komunalnej Kasie Oszczędności m. Poznania, Komunalnej Kasie Oszczędności pow. Słonimskiego, Komunalnej Kasie Oszczędności pow. Nowotarskiego, Komunalnej Kasie Oszczędności m. Środy, Komunalnej Kasie Oszczędności pow. Święciańskiego, Komunalnej Kasie Oszczędności pow. Wilejskiego.

Lista papierów zastrzeżonych.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 5 listopada 1937 r. Nr 30932/II/599 U. T./37 zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania jakichkolwiek transakcji następującymi obligacjami:

5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

1) postanowieniem z dnia 19.IV.1937 r. nr V. Co. 196/36 obligacjami nr nr 4132392 — 934 wart. im. po 1000 zł
nr nr 2734821 — 832 wart. im. po 10 zł

2) postanowieniem z dnia 25-28.VII.1934 r. nr V. Co 857/33 obligacjami nr 4345164 wart. im. 2000 zł
nr 4313353 wart. im. 1000 zł
nr nr 4300635 — 636 wart. im. po 100 zł
nr 3264227 wart. im. 50 zł
nr 2905120 wart. im. 10 zł

oraz świadectwem ułamkowym tej pożyczki
nr 406678 wart. im. 3 zł

Nadto wymieniony Sąd uchylił zakaz wypłat i dokonywania transakcji odnośnie następujących obligacji tejże pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 19.VIII.1937 r. nr V. Co 857/37 odnośnie obligacji nr 4345164 wart. im. 2000 zł,

2) postanowieniem z dnia 7.VIII.1937 r. nr V. Co. 1047/33 odnośnie obligacji nr 4195536 wart. im. 1000 zł.

Długi państwowe Polski.

Według świeżo ogłoszonych danych urzędowych, ogólny stan długów państwowych Polski na dzień 1 października br. wynosił według danych Ministerstwa Skarbu złotych 4.763.023.454, gdy przed rokiem, tj. 1 października 1936 r.— 4.661.925.368 zł. Wzrost zadłużenia wynosi przeto 101.098.086 złotych.

Długi wewnętrzne wynosiły 2.131.273.566 zł, wobec 1.740.898.450 zł, wzrosły więc bardzo znacznie, gdyż o 390.375.116 zł.

Natomiast długi zagraniczne spadły o 289.277.029 zł, wyniosły bowiem na 1 października 1936 r. 2.921.026.917 zł, a na 1 października br. tylko 2.631.749.888 złotych.

Wzrost długów wewnętrznych w dużym więc stopniu zniwelowany został spadkiem zadłużenia zewnętrznego.

Na tak znaczne zwiększenie się ogólnych długów wewnętrznych wpłynął prawie wyłącznie wzrost długów emisyjnych o 374.576.856 zł, gdy inne długi wewnętrzne zwiększyły się tylko o 9.789.260 zł.

W grupie długów emisyjnych figurują dwie nowe pożyczki powstałe z konwersji pożyczek wewnętrznych w złotych w złocie i pożyczek dolarowych, a mianowicie 4% Pożyczka Konsolidacyjna i 4½% Wewnętrzna Pożyczka Państwowa z 1937 roku.

Poza tym wzrosło silnie zadłużenie z tytułu 4% Państwowej Renty Złotej i 3% Państwowej Renty Ziemskiej, a to wskutek wypuszczenia dalszych transz tych pożyczk. Wzrosło również zadłużenie z tytułu 5% Kolejowej Pożyczki Konwersyjnej z 1926 r.

Z drugiej jednak strony wskutek konwersji i dokonanych spłat zmniejszyło się zadłużenie z tytułu 6% Pożyczki Narodowej, 5% Państwowej Renty Ziemskiej, 4% Poż. Inwestycyjnej z 1928 r., 6% Poż. Inwestycyjnej z 1935 r., 3% Prem. Poż. Budowlanej, 5½% Poż. Budowlanej, 5% Państwowej Renty Wieczystej.

W mniejszym znacznie stopniu spadły długi z tytułu 5% Pożyczki Konwersyjnej, 4% Poż. Kolejowej, 7% Poż. Kolejowej, 5% Prem. Pożyczki Dolarowej i 10% pożyczki Kolejowej.

Na uwagę zasługuje poważny spadek zadłużenia z tytułu niektórych emisji biletów skarbowych.

Natomiast w nowym zestawieniu długów figurują 5¼% bilety skarbowe na sumę 92.300.000 zł i 4¾% bilety na kwotę 4.410.000 zł. Prócz tego zwiększył się obieg 5½% biletów skarbowych.

W długach nieemisyjnych widzimy nowe zadłużenie skarbu państwa z tytułu robót inwestycyjnych, głównie w Okręgu Centralnym, na ogólną sumę przeszło 25 milionów złotych, natomiast spadek zadłużenia wobec zarządu m. st. Warszawy, Pocztowej Kasy Oszczędności i Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zagraniczne długi emisyjne spadły wskutek dokonanej dotychczas konwersji pożyczek dolarowych i spłaty rat amortyzacyjny. Konwersją na 4½% Wewnętrzną Pożyczkę Państwową została objęta 6% Pożyczka Dolarowa, 7% Poż. Stabilizacyjna i 8% Pożyczka Dolarowa.

W skromniejszym stopniu na skutek dokonanych spłat spadło zadłużenie z tytułu angielskiej transzy 7% pożyczki Stabilizacyjnej, 6½% Poż. Dolarowej oraz 7% Pożyczki Włoskiej.

Długi wobec rządów państw spadły częściowo wobec spadku franka francuskiego i niektórych innych walut, częściowo wskutek spłaty rat amortyzacyjnych.

Długi polikwidacyjne po byłej monarchii austro - węgierskiej spadły, natomiast inne długi wzrosły, a to wskutek zaciągnięcia pożyczki od Compagnie Franco - Polonaise de Chemins de Fer w kwocie 405 miln. franków, czyli 73,3 miln. złotych.

Wiadomości zagraniczne

Podręcznik do nauki oszczędności.

Centralne biuro propagandy oszczędności w szkołach wraz z komisją propagandową Związku kas oszczędności w Danii rozesłały do nauczycieli szkół powszechnych i prywatnych szkół średnich książkę pt. „Wychowanie w duchu gospodarności“ jako pomoc dla nauczycielstwa przy nauczaniu oszczędności. Książka zawiera wiele ciekawych artykułów napisanych przez działaczy na polu kas oszczędności oraz szereg danych statystycznych pouczających o tym, co można osiągnąć przez systematyczną oszczędność.

Kłopot z napływem kapitałów zagranicznych w Szwajcarii.

Szwajcaria znalazła się w poważnym kłopocie z powodu ciągłego napływu wędrownych kapitałów zagranicznych. Aby zwalczyć to niepożądane zjawisko, Szwajcarski Bank Narodowy zawarł cichą umowę ze Związkiem banków szwajcarskich. W myśl tej umowy banki przestają płacić procenty od wszelkich należności zagranicznych płatnych a vista; przy tym należności te muszą niezwłocznie być zamienione na wkłady terminowe przynajmniej z 3-miesięcznym terminem wypowiedzenia.

Jeśli chodzi o wkłady nowe, to banki przyjmować je będą tylko w formie wkładów terminowych. Prócz tego od wkładów z wypowiedzeniem do 6 miesięcy banki pobierać będą prowizję w wysokości 1% rocznie. Oprocentowanie płacić będą banki dopiero od wkładów z 9-miesięcznym terminem wypowiedzenia. Umowa przewiduje wyjątki dla bieżących operacji handlowych. Wreszcie banki wyraziły zgodę na nieprzyjmowanie od cudzoziemców banknotów szwajcarskich na przechowanie ani na rachunek w banku.

Oszczędność wśród górników angielskich.

Jedna z kas angielskich, mianowicie kasa oszczędności w Newcastle-upon-Tyne wprowadziła następujący system górniczej kasy oszczędności, przyjęty b. przychylnie przez dyrekcję kopalni i górników. System przewiduje potrącanie z płac stałej sumy, której wysokość określa się z góry w drodze indywidualnej umowy z górnikiem, członkiem górniczej kasy oszczędności. Suma potrącana na wkład oszczędnościowy wynosi 6 pensów lub wielokrotność tej sumy.

Potrącone w ten sposób kwoty wpłaca się co tydzień do kasy oszczędności w Newcastle na rachunek kasy górniczej. Skoro wkład któregoś z górników osiągnie sumę 1 funta, kasa w Newcastle otwiera mu rachunek oszczędnościowy na jego imię. Wpłata na ten rachunek następuje znów z chwilą uzbierania się 1 funta oszczędności na rachunku zbiorowym kasy górniczej.

Obecnie przeciętne potrącenie tygodniowe wynosi 2 szylingi (tj. 24 pensy), a od chwili założenia kasy górniczej otwarto 580 nowych rachunków oszczędnościowych na łączną sumę przeszło 2.000 funtów.

Należy dodać, że dopóki oszczędność znajduje się na rachunku zbiorowym, wkładcy nie mają prawa do wypłat, mogą zaś dysponować dowolnie swymi oszczędnościami dopiero na rachunku indywidualnym.

Doświadczenie kasy w Newcastle-upon-Tyne dowodzi, że niesłuszne jest rozpowszechnione mniemanie, jakoby robotnik, a zwłaszcza górnik odnosił się z nieufnością i był przeciwny systemowi bezpośrednich potrąceń z zarobków.

Z książek i wydawnictw

Pożyteczne wydawnictwo jubileuszowe.

Związek Księgowych w Polsce uczcił Jubileusz 30-lecia swej działalności wydaniem Numeru Jubileuszowego (108 str.) swego organu „Przeglądu Związkowego“. Piękna szata graficzna, dobry papier i druk, a przede wszystkim bogactwo materiału redakcyjnego — czynią z Numeru Jubileuszowego wydawnictwo ze wszechmiar wartościowe. Poza materiałami, dotyczącymi prac Związku Księgowych w Polsce, numer zawiera publikacje naukowo - zawodowe wybitnych autorów zarówno z kraju, jak i z zagranicy.

Wśród autorów polskich spotykamy nazwiska: posła J. Głowackiego (Funkcje publiczne księgowego), posła S. Hermanowicza (Potrzeby rachunkowości państwowej), J. B. Marszałka (30 lat ewolucji w zawodzie księgowego), M. Scheffsa (Spór dwu systemów), dr M. Franka (Księgowość w kopalniach węgla kamiennego), J. Bielskiego (Księgowość w przemyśle naftowym), S. Glika (Księgowość tkalni), Z. Sztajnducherta (Księgowość przedsiębiorstwa spedycyjno - morskiego), W. G. (Księgowość przemysłu hotelowego).

Spośród autorów zagranicznych zabierają głos: René Delaporte (Francja), dr Otto Mönckmeier (Niemcy), prof. K. Radda (Austria), J. Dumon (Belgia), prof. D. Dobrew (Bułgaria), dr Gr. L. Trancu — Jassi i Dr Draganescu-Brates (Rumunia) oraz J. Teply (Czechosłowacja). Numer Jubileuszowy wysyła się bezpłatnie po nadesłaniu znaczka pocztowego 50 gr na opłatę porta do Związku Księgowych w Polsce, Warszawa, Złota 6.

Oddając ostatni numer w roku 1937 do rąk Czytelników Redakcja ,,Oszczędności" składa wszystkim Współpracownikom, Czytelnikom i Przyjaciołom naszego czasopisma serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne, prosząc Ich zarazem o dalsze poparcie moralne pisma i żywą współpracę na jego łamach.

Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych

Miliony złotych. 30.IX 1937

Instytucje Rodzaje wkładów	1934	1935	1936 — 1937 30.VI	30.IX	31.XII	31.III	30.VI	30.IX
Ogółem	2 984,9	3 029,3	2 899,0[a]	2 989,9[a]	3 240,7[a]	3 317,7[a]	3 430,7[a]	3523,8[a b]
Bank Polski	216,6	187,5	143,8	160,2	237,1	194,8	182,1	209,6
Rachunki żyrowe	216,6	187,5	143,8	160,2	237,1	194,8	182,1	209,6
w tym kas państwowych	29,0	1,2	1,4	1,5	1,4	0,8	5,0	25,8
Bank Gospodarstwa Krajowego . .	300,2	275,2	258,7	290,2	355,1	434,9	463,5	451,6
Wkłady terminowe	91,6	83,9	81,7	84,4	115,2	173,1	180,5	141,4
„ a vista	145,1	133,0	124,7	155,0	190,1	210,1	230,0	255,8
„ na książ. oszcz.	63,5	58,3	52,3	50,8	49,8	51,7	53,0	54,4
Państwowy Bank Rolny	109,6	107,6	115,1	115,0	130,1	121,4	153,1	181,7
Wkłady terminowe	64,5	59,4	66,4	68,7	70,7	75,6	105,2	127,2
„ a vista	42,6	45,5	46,0	43,7	56,9	43,0	44,7	50,9
„ na książ. oszcz.	2,5	2,7	2,7	2,6	2,5	2,8	3,2	3,6
Banki komunalne[b]	40,1	38,9	37,8	41,4	45,4	48,9	51,9	53,9
Wkłady terminowe	16,5	15,7	16,2	16,1	16,3	17,9	19,5	19,4
„ a vista	8,2	10,0	7,8	11,0	11,6	13,2	13,2	13,6
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	0,6	1,1	2,6	3,0	3,1	3,6	3,9	4,1
Salda kredytowe rach. bieżących . .	14,8	12,1	11,2	11,3	14,4	14,2	15,3	16,8
Banki prywatne i większe domy bankowe[d]	454,5	462,3	452,8	468,5	466,0	489,2	507,2	523,5
Wkłady terminowe	126,3	114,6	102,6	97,8	100,3	102,7	106,6	116,5
„ a vista	127,3	128,8	128,3	133,4	131,3	135,0	132,8	136,2
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	81,0	95,7	89,0	88,8	87,3	94,0	100,0	103,8
Salda kredytowe rach. bieżących . .	119,9	123,2	132,9	148,5	147 1	157,5	167,8	167,0
Oddziały banków zagranicznych .	47,8	48,2	54,6	59,9	62,7	65,3	60,6	60,6
Wkłady terminowe	9,8	10,6	10,7	12,7	11,7	13,0	12,9	14,6
„ a vista	11,3	8,3	11,0	10,3	9,7	10,0	9,5	9,5
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	—	—	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe rach. bieżących . .	26,7	29,3	32,9	36,9	41,3	42,3	38,2	36,5
Bank P. K. O.	20,8	36,8	35,5	33,3	30,1	30,5	30,8	31,8
Wkłady terminowe	2,9	3,1	2,8	3,0	7,4	9,3	19,4	20,6
„ a vista	13,6	31,4	28,7	26,5	19,3	17,9	7,3	5,3
„ na książ. oszcz.	—	—	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe rach. bieżących . .	4,3	2,3	4,0	3,8	3,4	3,3	4,1	5,9
Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	858,1	881,7	825,2	844,0	895,7	898,7	912,0	933,8
Wkłady na książ. oszcz.	624,4	679,3	645,2	649,6	663,7	688,6	715,8	737,1
„ czekowe	233,7	202,4	180,0	194,4	232,0	210,1	196,2	196,7
Komunalne Kasy Oszczędności[e] . .	664,6	711,3	716,0	717,5	720,5	761,1	792,9	798,7
Wkłady na książ. oszcz.	612,1	651,3	645,4	641,8	640,1	669,9	691,8	704,1
„ na rach. bież. czek. i żyrow.	52,5	60,0	70,6	75,7	80,4	91,2	101,1	94,6
Gminne kasy pożycz.-oszczęd. . .	7,6	8,0	.	.	.	.	.	.
Spółdzielnie kredytowe[f]	259,8	265,4	253,5	252,9	253,9	264,7	268,8	.
Centralna Kasa Spółek Rolniczych .	5,2	6,4	6,0	7,0	8,1	8,2	7,8	9,8
Wkłady na książ. oszcz. i asyg. kasowe	1,0	1,1	1,3	1,3	1,4	1,3	1,2	1,2
Salda kredytowe rach. bieżących . .	2,5	2,2	1,7	1,5	1,4	1,5	1,2	1,8
Lokaty kas Stefczyka	1,7	3,1	3,0	4 2	5,3	5,4	5,4	6,8

a. Bez gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych. *b.* Dla spółdzielni kredytowych uwzględniono stan z dn. 30.VI 1937 wobec nie nadesłania danych w dniu 30.IX 1937 r. *c.* Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy, w okresie 1928 — 1932 także Pomorska Krajowa Kasa Pożyczkowa, przekształcona następnie na Wojewódzką Kasę Oszczędności. *d.* Prywatne banki akcyjne (krajowe), banki towarzystw kredytowych i domy bankowe objęte bilansem łącznym Min. Skarbu. *e.* Łącznie z dwiema niekomunalnymi. *f.* Należące do związków rewizyjnych. Od r 1934 dane Rady Spółdzielczej.

U w a g a. Szczegółowe objaśnienia do powyższej tablicy znajdują się w zesz. 12 Wiadomości Statystycznych z r. 1936, str. 243.

NADESŁANE

„Skarbona Wiejska" zeszyt 11 (17) zawiera artykuły i notatki: Nasz dorobek w 1936 r.; Od Redakcji; Z. Kik — Jak Wydział Powiatowy Wielniski współpracuje z G. K. P. O.?; Współczesne poglądy na istotę i rolę oszczędności; Obrót czekowy P. K. O. w G. K. P. O. Kronika gospodarcza, Ideologia spółdzielczości, Po Jarmarku, Z życia kas za granicą, Środki dochodzenia i egzekucji należności G. K. P. O. w świetle przepisów prawnych, Pytania i odpowiedzi prawne, Ustawodawstwo i orzecznictwo, Z życia pokrewnych organizacyj, Przegląd prasy.

„Przegląd Gospodarczy" zeszyt 23: T. S. — „Zagadnienie inwestycyj"; J. Michalski — „Źródłem zwiększenia wpływów skarbowych jest obniżka zbyt wysokich podatków"; T. Topolnicki — „Kongres Kupiectwa Chrześcijańskiego". W dziale notatek: Trwający dylemat, Profilaktyczna ofenzywa etatystów, Czyżby punkt zwrotny w reglamentacji dewizowej, Niewymierne koszty — wątpliwe korzyści, Inwestycje Państwowej Wytwórni Prochu. Działy zwykłe: Przegląd zagraniczny, Rynek pieniężny, Rynki towarowe, Kronika.

„Bank" Nr 12 w dziale zagadnień bieżących: Moratorium hipoteczne *(s. b.)*; Rynek ubezpieczeniowy a rynek kapitałowy *(m)*; Walka z płochliwością kapitałów *(K. S.)*; Obezwładnione mocarstwo gospodarcze *(K. S.)*. Artykuły: E. Ugniewski — „Francuskie poglądy na interwencjonizm koniunkturalny"; A. Bagnowski — „Niedomagania kredytu przemysłowego"; M. Epstein — „Czy należy tworzyć rynek akceptacyjny?"; T. Sołowij — „Encyklopedia bankowa: Pojęcia ogólne"; A. B-ski — „Ograniczenia dewizowe"; J. Gizowski — „Statystyka pracy jako narzędzie kierownika banku"; St. Kopeć — „Książeczki oszczędnościowo - turystyczne"; dr. L. Sternbach — „Podatek on callowy w bankowości". Działy: Prawny, Przegląd koniunktury, Przegląd wydarzeń, Kronika, Przegląd prasy, Przegląd wydawnictw i Statystyka.

„Czasopismo Kas Oszczędności" Nr 11 w dziale artykułowym: Wspomnienie pośmiertne o ś. p. dr. Zb. Jerzykowskim; A. Macholz — „Wpływ układów sądowych i rolniczych na odpowiedzialność gwarantów"; Dr Z. Witkowski — „Z zagadnień na czasie". Dział statystyczny, Kronika krajowa, Sprawy podatkowe, Kalendarzyk giełdowy, Przegląd wydawnictw i Bilanse.

Obwieszczenia rejestrowe

Do Rejestru Handlowego Działu A. Sądu Okręgowego w Zamościu dnia 27 listopada 1937 r. wpisano następującą firmę:

4383 „Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Biłgorajskiego w Biłgoraju". Siedziba w Biłgoraju. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, popieranie produkcji przez udzielanie kredytu oraz wykonywanie czynności bankowych wymienionych w art. 23 rozp. Prezydenta R. P. z dn. 24.X.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860). Kapitał zakładowy wynosi 50.000 zł. Dyrekcję Kasy stanowią: Dyrektor zarządzający Mieczysław Kucharski, zastępca dyrektora Antoni Skulski i członek Dyrekcji Wojciech Maciocha. — Do przyjmowania wszelkich zobowiązań wekslowych i innych, nie wyłączając hipotecznie zabezpieczonych, do zwalniania dłużników Kasy, do wykreślania z wykazów hipotecznych należności i rygorów, do kwitowania z braku pretensji pod tym względem, do sporządzania wszelkich w tym względzie aktów notarialnych, wniosków hipotecznych, do zastępowania we wszystkich tego rodzaju sprawach, w imieniu Kasy upoważniona jest Dyrekcja w liczbie dwóch członków łącznie. Zobowiązania w imieniu Kasy będzie podpisywał Dyrektor łącznie z jednym z pozostałych członków, a w razie jego nieobecności — zastępca łącznie z członkiem Dyrekcji. Do zastępowania Kasy wobec urzędów, poczt i instytucji państwowych i prywatnych, osób prywatnych, podpisywania w tym zakresie firmy, otrzymywania wszelkiej korespondencji i przekazów pieniężnych, dokumentów, aktów itp. oraz kwitowania z odbioru, do podpisywania korespondencji związanej z manipulacją, do prowadzenia z prawem substytucji w imieniu kasy wszelkich procesów, wnoszenia podań, powództw, skarg i odpowiadania na takowe, upoważniono Dyrektora Mieczysława Kucharskiego. Korespondencja zewnętrzna będzie podpisywana przez Dyrektora Kucharskiego łącznie z jednym z członków Dyrekcji. Ogłoszenia Kasy umieszczane będą w czasopiśmie „Oszczędność" w Warszawie.

Sąd Okręgowy w Kielcach. Dnia 10 grudnia 1937 r. wpisano w dziale A pod Nr 8518:

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Kieleckiego w Kielcach. Terytorialny zakres działalności Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Kieleckiego Powiatowego Związku Samorządowego. Siedzibą Kasy jest miasto Kielce. Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Kieleckiego w Kielcach istnieje pod powyższą nazwą od 1929 roku. Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 złotych. Dyrekcję stanowią Lucjusz Knichowiecki, dyrektor zarządzający, Jan Gołębiowski — zastępca dyrektora, Jan Tomasz Baran — członek Dyrekcji. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę, koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach określonych w § 21 ust. 3 statutu Kasy. Osoby upoważnione do podpisywania za Kasę: Stefan Krzyżanowski — kasjer, Jadwiga Makowiecka — buchalter, każdy z nich wspólnie z naczelnikiem Zarządu lub zastępcą naczelnika Zarządu. Pismo do ogłoszeń Kasy: Kielecki Dziennik Wojewódzki w Kielcach oraz Organ Związku Kas Oszczędności, czasopismo „Oszczędność".

Ogłoszenia urzędowe

STATUT KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BĘDZIŃSKIEGO W BĘDZINIE

uchwalony przez Radę Powiatową w Będzinie w dniu 30 czerwca 1937 r., zatwierdzony decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 3 listopada 1937 r. Nr 5/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4, ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Będzińskiego w Będzinie, założona pod powyższą firmą przez Będziński Powiatowy Związek Samorządowy w Będzinie w roku 1925, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Kieleckiego dnia 28 stycznia 1929 roku L. Sm. 2989/5-6, a opublikowanego w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim z dn. 19 kwietnia 1929 r. Nr 14.

W dalszym ciągu statutu niniejszego Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Będzińskiego w Będzinie zwana będzie „Kasą Oszczędności“ lub „Kasą“.

Kasa może używać skrótu K. K. O.

§ 2.

Kasa, zorganizowana na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), posiada osobowość prawną charakteru publiczno-prawnego odrębną od osobowości prawnej Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 4.

Na podstawie uchwały Rady Powiatowej w Będzinie i za zezwoleniem władzy nadzorczej Kasa może otwierać oddziały, zbiornice, kantory wymiany i zakłady zastawnicze (lombardy).

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Będzin.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Będziński Powiatowy Związek Samorządowy w Będzinie, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność, jako poręczyciel, za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 200.000,— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie.

§ 11.

Językiem urzędowym w Kasie jest język polski.

§ 12.

Kasa jest członkiem Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, który w dalszym ciągu niniejszego statutu nazywany będzie Związkiem Kas Oszczędności.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 10 (dziesięciu) członków wybieranych na 3 lat przez Radę Powiatową w Będzinie. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa w Będzinie wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Tak członkowie Rady, jak i ich zastępcy, powinni być wybrani w połowie spośród osób należących do organów ustrojowych Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie, a w połowie spośród osób do organów ustrojowych Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie nie wchodzących. Członkami Rady Kasy nie mogą być pracownicy Kasy.

Ustępujący członkowie Rady pełnią swe funkcje do chwili wyboru nowej Rady.

Zastępcy wchodzą w skład Rady tylko w przypadku przedwczesnego ustąpienia, zawieszenia w czynności, bądź utraty mandatu przez członków Rady i to na pozostały czasokres urzędowania Rady.

Przewodniczącym Rady jest z urzędu przewodniczący Wydziału Powiatowego w Będzinie lub jego urzędowy zastępca. Przewodniczący Rady nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

Przewodniczący oraz członkowie Rady Kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Przysługują im jednak diety za udział w protokołowanych posiedzeniach, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy specjalne, oraz zwrot kosztów podróży w wysokości uchwalonej przez Radę Kasy, w myśl zasad ustalonych przez Związek Kas Oszczędności.

§ 15.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący Rady co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być ponadto zwołana na żądanie Władzy Nadzorczej, Związku Kas Oszczędności, Komisji Rewizyjnej, Dyrekcji Kasy bądź też na pisemny wniosek co najmniej jednej-trzeciej członków Rady z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Zwołanie Rady Kasy, poza przypadkami nagłymi, nastąpić powinno co najmniej na siedem dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zawiadomienia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zawiadomienia na posiedzeniu poprzednim.

Zawiadomienie pisemne powinno być doręczone za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie ustne powinno być stwierdzone protokolarnie.

§ 16.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały Rady Powiatowej w Będzinie na wniosek Rady Kasy.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami, co członkowie Rady Powiatowej w Będzinie.

§ 17.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się:

a) wybór i odwołanie członków Dyrekcji i ustalanie dla nich wynagrodzeń;

b) wybór delegata (delegatów) na walne zgromadzenie Związku Kas Oszczędności;

c) wybór komisji kredytowej i innych komisyj;

d) ustanawianie regulaminów dla czynności własnych oraz regulaminów dla komisyj i Dyrekcji;

e) ustalanie ogólnych zasad i wytycznych co do sposobu administrowania majątkiem Kasy;

f) decyzje o nabywaniu, budowie i sprzedaży realności dla własnego użytku;

g) występowanie z wnioskiem do organów ustrojowych Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie w sprawie otwierania oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz ustanawianie dla nich regulaminów;

h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Kasy oraz zezwalanie na wydatki budżetem nieobjęte;

i) zatwierdzanie sprawozdań Dyrekcji, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów oraz r-ków zysków i strat i udzielanie Dyrekcji absolutorium;

j) postanawianie na wniosek Dyrekcji o zaciąganiu przez Kasę pożyczek;

k) postanawianie w granicach obowiązujących przepisów o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy, oraz o sposobie pokrycia strat;

l) powoływanie i odwoływanie na wniosek Dyrekcji prokurentów i pełnomocników Kasy;

m) ustalanie na wniosek Dyrekcji rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy;

n) ustanawianie przepisów uposażeniowych, emerytalnych oraz przepisów dotyczących innych rodzajów ubezpieczeń dla członków Dyrekcji stale zatrudnionych w Kasie, prokurentów i innych pracowników Kasy;

o) wystąpienie do organów ustrojowych Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie z wnioskiem o likwidację lub połączenie Kasy;

p) projektowanie zmian statutu Kasy.

§ 18.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Rada Kasy zdolna jest

do powzięcia uchwał oraz do przeprowadzenia wyborów, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

W sprawach:

a) zbycia nieruchomości nabytych dla własnego użytku,

b) zaciągnięcia pożyczki,

c) wniosków o otwarcie oddziałów i zbiornic, jak również o zorganizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

d) wyboru i odwołania członków Dyrekcji i komisyj Kasy,

e) uchwalania projektów zmian statutu,

f) wniosków dotyczących połączenia i likwidacji Kasy,

Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością głosów, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej 2/3 liczby członków Rady.

O ile na posiedzeniu nie można powziąć uchwały z powodu braku wymaganej liczby obecnych, Rada Kasy na następnym posiedzeniu z tym samym porządkiem dziennym zdolna jest do powzięcia uchwał w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

§ 19.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych członków Rady przewodniczący zarządza głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Przewodniczącemu Rady Kasy służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Rady Kasy, naruszających prawo albo statut lub szkodliwych dla interesu publicznego albo interesu Kasy — z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni o decyzję do Związku Kas Oszczędności.

Dyrekcja Kasy.

§ 20.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z 5 (pięciu) członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego 2 (dwóch) zastępców oraz 2 (dwóch) członków Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępcy powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępców oraz członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Wybór dyrektora zarządzającego i jego zastępców następuje spośród kandydatów uprzednio pozytywnie zaopiniowanych przez Związek Kas Oszczędności.

Członków Dyrekcji, nie zatrudnionych stale w Kasie, wybiera Rada Kasy na lat trzy. Nie pobierają oni stałego wynagrodzenia, lecz przysługuje im prawo do diet za udział w protokołowanych posiedzeniach Dyrekcji, Rady i komisyj Kasy.

Członkami Dyrekcji nie mogą być osoby należące do Rady Kasy, organów ustrojowych Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie, urzędnicy i pracownicy władz administracji ogólnej, ani też pracownicy Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie lub Związku Kas Oszczędności.

Członkowie Dyrekcji uczestniczą w posiedzeniach Rady Kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 21.

Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności Kasy Oszczędności; jest on przewodniczącym Dyrekcji i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy oraz reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucyj i osób.

Dyrektorowi zarządzającemu służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał lub zarządzeń Dyrekcji Kasy z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni do Związku Kas Oszczędności o decyzję.

Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie wymienionym w ust. 1 § niniejszego tylko w razie jego nieobecności bądź w sprawach zleconych przez dyrektora zarządzającego.

Bliższy podział funkcji pomiędzy członkami Dyrekcji stale zatrudnionymi w Kasie ustala regulamin uchwalony przez Dyrekcję, a zatwierdzony przez Radę Kasy.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 23.

Do zakresu działania Dyrekcji należy:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego;

b) kierownictwo administracją Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) udzielanie kredytów zgodnie z postanowieniami statutu niniejszego oraz obowiązujących regulaminów;

d) sporządzanie preliminarza budżetowego Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

e) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy i o ich sprzedaży;

f) kontrolowanie rachunkowości Kasy;

g) przyjmowanie pracowników na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe oraz zwalnianie pracowników;

h) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał powziętych zgodnie z §§ 18 i 19 statutu;

i) powoływanie i odwoływanie stałego radcy prawnego (syndyka);

j) wytaczanie sporów prawnych i odstępowanie od nich;

k) ustalanie stopy procentowej zarówno od operacyj biernych jak i czynnych;

l) przyjmowanie za zgodą Rady Kasy zapisów i darowizn;

m) wydatkowanie sum w ramach uchwalonego przez Radę Kasy budżetu;

n) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

Komisja Rewizyjna.

§ 24.

Będziński Powiatowy Związek Samorządowy w Będzinie sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym składającym się z 3 (trzech) członków oraz z 2 (dwóch) zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie.

Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Rady, Dyrekcji i komisji Kasy ani też pracownicy Kasy.

Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Powiatową według wzoru wydanego przez Związek Kas Oszczędności.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają przewodniczącego spośród swego grona.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna może powoływać rzeczoznawców, którzy biorą udział w pracach Komisji z głosem doradczym.

Koszty Komisji Rewizyjnej ponosi Będziński Powiatowy Związek Samorządowy w Będzinie.

§ 25.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący Komisji co najmniej raz na kwartał.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy oraz bilansu, rachunku zysków i strat Kasy, a ponadto dokonywanie rewizyj Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna może również przeprowadzać dorywcze rewizje Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów), celem sprawdzenia zgodności zasobu gotówki z księgami Kasy, stanu portfelu wekslowego oraz zasobu papierów wartościowych itd. W celu wykonania powyższych czynności, Komisja Rewizyjna może żądać od Rady i Dyrekcji Kasy oraz kierownictwa oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz badać akta, księgi i wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności Komisja Rewizyjna przedkłada pisemne sprawozdanie Związkowi Kas Oszczędności, Województwu Kieleckiemu i Wydziałowi Powiatowemu w Będzinie, a odpisy tych sprawozdań przesyła do wiadomości Radzie i Dyrekcji Kasy. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków Radzie Kasy o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium Dyrekcji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwyczajną większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność co najmniej 2 (dwóch) członków Komisji Rewizyjnej.

Inne przepisy dotyczące członków organów i pracowników Kasy.

§ 26.

Członkami organów oraz stałym radcą prawnym (syndykiem) nie mogą być osoby pozostające z sobą w związku małżeńskim oraz w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej bez względu na stopień, a w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie. Stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, określony w zdaniu poprzednim, nie może zachodzić również pomiędzy członkami Dyrekcji i pracownikami.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą być bez zezwolenia Związku Kas Oszczędności członkami rad nadzorczych, zarządów, komisyj rewizyjnych i pracownikami innych zakładów i instytucyj kredytowych.

§ 27.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w Kasie. Przepis ten nie dotyczy zaliczek, jakie mogą pobierać pracownicy kasy na poczet stałych uposażeń.

Osoby zadłużone w Kasie w razie wybrania ich do organów Kasy lub przyjęcia do Kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłacaniu tego zadłużenia.

Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 28.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy, Dyrekcji oraz Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska: przewodniczącego, piszącego protokół oraz wszystkich obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za“ i „przeciw“ oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz nazwiska członków odnośnego organu, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół ten powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu odczytany oraz podpisany przez przewodniczącego, piszącego protokół oraz co najmniej przez jednego członka odnośnego organu. Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej podpisują wszyscy członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 29.

Członkowie organów Kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisyj są obowiązani do zachowania tajemnicy urzędowej i handlowej, w szczególności zaś do zachowania tajemnicy co do znajdujących się w Kasie kont wkładów i depozytów.

§ 30.

Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków Dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników Kasy wydaje Związek Kas Oszczędności, zaś przepisy uposażenio-

we, ubezpieczeniowe i emerytalne uchwala Rada Kasy, a zatwierdza Związek Kas Oszczędności, o ile przepisy szczególne inaczej nie stanowią.

§ 31.

Spory pomiędzy organami Kasy rozstrzyga Związek Kas Oszczędności.

Spory między organami Kasy a organami ustrojowymi Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie wynikające ze statutowej działalności Kasy, rozstrzyga Władza Nadzorcza.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych,

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 34.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedażnej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości sprzedażnej nieruchomości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i przynajmnij 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie ewentualnych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjngo oraz zaległych świadczeń publicznych korzystających z pierwszeństwa hipotecznego. Pożyczki hipoteczne nie mogą być zabezpieczone na gmachach użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale itp.

Budynki nieruchomości obciążonej wpisem hipotecznym na rzecz Kasy powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, bądź w innych publicznych zakładach ubezpieczeniowych lub w innych zakładach za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 35.

Ogólna suma zadłużenia Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie i innych związków samorządowych, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych nie

może przekraczać 20% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, wykazanej w bilansie Kasy na ostatni dzień ubiegłego roku obrotowego. Udzielenie kredytu ponad 10% wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia Związku Kas Oszczędności.

Za udzielenie kredytu uważać należy również wszelkie zobowiązania wynikające z żyr i poręczeń oraz z zakupu obligacyj emitowanych przez związki samorządowe.

§ 36.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem wysokości zaciągniętych zobowiązań.

§ 37.

W działalności kredytowej Kasa powinna stosować się do przepisów regulaminu, ustalonego przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych.

§ 38.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady wystawia książeczki oszczędnościowe. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w Kasie wkładów oszczędnościowych w wysokości każdorazowego jej salda. Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek, bądź na rachunek osób trzecich.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościową wpłat poniżej 1 zł. Kasie nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych na jedną książeczkę oszczędnościową ponad najwyższą sumę ustaloną przez Ministra Skarbu. Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie najwyższą sumę ustaloną przez Ministra Skarbu, wówczas może on być powiększany tylko przez dopisywanie odsetek.

Kasa nie może wystawiać książeczek oszczędnościowych z tytułu jakichkolwiek lokat, wpłacanych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, oraz z tytułu kredytów zaciągniętych przez Kasę.

§ 39.

Książeczki oszczędnościowe mogą być wystawiane stosownie do żądania wkładcy na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Wkładca może zastrzec, że wypłata z książeczki oszczędnościowej ma być dokonana wyłącznie do rąk oznaczonej osoby lub pod określonymi warunkami. W takim przypadku Kasa Oszczędności powinna wpisać do książeczki oszczędnościowej wzmiankę o zastrzeżeniu, a treść zastrzeżenia do księgi zastrzeżeń.

Zastrzeżenia mogą pochodzić również od Kasy, przy czym na warunki te musi wkładca wyrazić zgodę.

§ 40.

Książeczki oszczędnościowe wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich.

Książeczka powinna zawierać na pierwszej stronie firmę Kasy, numer otworzonego w Kasie rachunku i wzmiankę o ewentualnych zastrzeżeniach, a w książeczkach wystawionych na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Książeczka powinna ponadto zawierać wyciąg ze statutu niniejszego zawierający przepisy, dotyczące wkładów oszczędnościowych. Wpłata i wypłata w książeczce oszczędnościowej powinna być stwierdzona podpisami kasjera (skarbnika) i osoby do tego upoważnionej.

Notatek lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wkładu.

§ 41.

Kasa może zbierać wkłady oszczędnościowe poza lokalem Kasy przez osoby do tego upoważnione i potwierdzać ich przyjęcie w sposób określony przez Związek Kas Oszczędności.

§ 42.

Kasa może organizować szkolne, robotnicze itp. kasy oszczędności i dla tych kas wystawiać specjalne książeczki oszczędnościowe. Tego rodzaju książeczki posiadają pełne prawa i przywileje książeczek oszczędnościowych

Kasa może przyjmować wkłady o specjalnym przeznaczeniu (celowe), jak również wydawać znaczki oszczędnościowa i przywileje książeczek oszczędnościowych.

§ 43.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej. Tego rodzaju wpłaty wpisuje się do książeczki oszczędnościowej przy najbliższym jej przedstawieniu w Kasie.

§ 44.

Całkowita lub częściowa wypłata wkładu, nawet w przypadku egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

Każdej osobie przedstawiającej do wypłaty książeczkę oszczędnościową, nie opatrzoną zastrzeżeniem, choćby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, Kasa może wypłacić wkład i nie ma obowiązku badania legalności posiadania książeczki, o ile utrata książeczki nie została uprzednio zgłoszona w Kasie.

Wypłata wkładów z książeczki oszczędnościowej, opatrzonej zastrzeżeniem, powinna być dokonana zgodnie z treścią zastrzeżenia.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wkładów, wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy bądź osoby, na ręce której wpłata ma nastąpić i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia. Wypłaty takiej dokonywa Kasa na ryzyko wkładcy.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z odsetkami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i unieważnia.

§ 45.

Wysokość obowiązującej stopy procentowej od wkładów podaje Kasa do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 niniejszego statutu).

§ 46.

Odsetki od wkładów oszczędnościowych dolicza się do wkładów co pół roku. Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od następnego dnia powszedniego po dniu wpłaty i biegnie do ostatniego dnia powszedniego poprzedzającego dzień wypłaty. Kasa może w drodze udzielania premii lub nagród wyróżniać pewne kategorie książeczek oszczędnościowych, na warunkach ustalonych przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu.

§ 47.

O zniszczeniu lub utraceniu książeczki oszczędnościowej powinien jej właściciel zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie bądź w jej oddziale lub zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie właściciela książeczki oszczędnościowej w Kasie o jej zniszczeniu lub utraceniu ma ten skutek, że Kasa obowiązana jest wstrzymać wszelkie wypłaty z takiej książeczki. Obowiązek ten wygasa po upływie 1-go miesiąca od dnia zgłoszenia, jeżeli zgłaszający nie przedstawi w ciągu tego terminu dowodu sądowego o wszczęciu postępowania umarzającego.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładu lub odsetek po upływie 6-ciu miesięcy od zgłoszenia, a przed uznaniem książeczki za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Umorzenie zniszczonej lub utraconej książeczki oszczędnościowej, z wyjątkiem książeczek wystawionych na imiennie oznaczoną osobę z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych oraz książeczek do sumy 50 złotych, następuje trybem przewidzianym dla unieważnienia utraconych tytułów na okaziciela.

§ 48.

Przepisy § 47 statutu niniejszego nie mają zastosowania się do książeczek oszczędnościowych wystawionych na imiennie oznaczoną osobę, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych.

O zniszczeniu lub utraceniu takiej książeczki powinien jej właściciel zgłosić pisemnie w Kasie lub jej oddziale bądź zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano, oraz ogłosić o tym w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim.

Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, Kasa może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej .

§ 49.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe mają charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnym).

Książeczki oszczędnościowe mogą być przyjmowane na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze, urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe i komunalne oraz monopole państwowe, na równi z kaucjami i wadiami składanymi w gotówce.

Na książeczki oszczędnościowe mogą być składane depozyty sądowe, wkłady sieroce, wkłady osób pozostających pod opieką i kuratelą.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia do wysokości 2.500 złotych.

§ 50.

Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki oszczędnościowej, chociażby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę ,będzie uważany za jej właściciela, o ile książeczka nie jest opatrzona zastrzeżeniem.

§ 51.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wkładów.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 statutu).

Wkłady wypowiedziane, o ile nie zostaną podniesione przez wkładców w terminie oznaczonym w zawiadomieniu lub ogłoszeniu, mogą być złożone do depozytu sądowego.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych odsetek.

§ 52.

Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w następujących przypadkach:

a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

b) gdy wkładca nadużył zaufania Kasy;

c) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 53.

Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem 20 lat od dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata lub wypłata.

Przedawnione wkłady przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 54.

Kasa powinna umieszczać w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych odpowiadała co najmniej 5% tej sumy. Od obowiązku tego zwolniona jest Kasa, jeśli jej wkłady oszczędnościowe nie przekraczają sumy 200.000 zł.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie i jest osobno administrowany.

§ 56.

Kasa powinna tworzyć następujące fundusze:
a) fundusz zasobowy,
b) fundusz wyrównawczy,
c) fundusz amortyzacyjny nieruchomości,

§ 57.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych czystych zysków na pokrycie strat bilansowych Kasy. Powinien on wynosić co najmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych i innych zobowiązań Kasy z końca roku obrotowego, nie wliczając w tę sumę zobowiązań z tytułu redyskonta.

Fundusz zasobowy Kasy powinien być w 50% swej wysokości bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczony w polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez państwo gwarantowanych. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby upłynnienia zasobów Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego zbyć lub zastawić na podstawie uchwały Rady Kasy, zatwierdzonej przez Związek Kas Oszczędności.

Nabycie lub budowa nieruchomości dla własnego użytku może nastąpić tylko z funduszów zasobowych i funduszów o szczególnym przeznaczeniu na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

§ 58.

Fundusz wyrównawczy przeznaczony na pokrycie strat kursowych na papierach wartościowych powinna Kasa tworzyć z osiągniętych na papierach zwyżek kursowych oraz z sum przeznaczonych na ten cel przy podziale czystego zysku.

§ 59.

Fundusz amortyzacyjny nieruchomości obowiązaną jest Kasa tworzyć przez coroczne odpisy na amortyzację nieruchomości Kasy. Fundusz ten ma na celu gromadzenie rezerwy wyrównawczej, wyrażającej obniżenie wartości nieruchomości na skutek zużycia przy równoczesnym pozostawieniu po stronie czynnej bilansu pełnej wartości nabycia nieruchomości.

Odpisom na fundusz amortyzacyjny podlegają również nieruchomości nabyte przez Kasę w poszukiwaniu własnych pretensyj.

Za podstawę obliczenia wartości amortyzacji należy przyjąć wartość nabycia danego obiektu majątkowego, powiększoną o kwotę nakładów kapitałowych (kapitalnych remontów).

§ 60.

Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany oraz lokowany bądź w papierach wartościowych posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo prawne (pupilarne), bądź w nieruchomościach przynoszących dochód.

IV. RACHUNKOWOŚĆ.

§ 61.

Rokiem obrotowym Kasy jest rok kalendarzowy

Kasa prowadzi rachunkowość według zasad stosowanych przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków oraz zgodnie z instrukcją Związku Kas Oszczędności.

§ 62.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego Dyrekcja Kasy powinna złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat, zbadane przez Komisję Rewizyjną. Rada Kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym Dyrekcja powinna przesłać je Związkowi Kas Oszczędności do zbadania oraz Wydziałowi Powiatowemu i Wojewodzie Kieleckiemu do wiadomości.

Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku Dyrekcja Kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy i przez zamieszczenie w organie prasowym Związku Kas Oszczędności.

§ 63.

Szczegółowy sposób sporządzania rocznego zamknięcia rachunków określa instrukcja bilansowa wydana przez Związek Kas Oszczędności.

§ 64.

O przeznaczeniu czystych zysków i o sposobie ich podziału stanowi Rada Kasy, stosując przepisy art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

Władza Nadzorcza może w wyjątkowych okolicznościach zakazać użycia części zysków na cele publiczne i polecić przelanie ich na dalsze powiększenie funduszu zasobowego.

§ 65.

Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma dotyczące zapisów, oraz spłacone książeczki oszczędnościowe — przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy te liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczniony ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

V. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY.

§ 66.

Kasa wolną jest:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego;

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat stemplowych:

a) od podań wnoszonych tak przez Kasę Oszczędności, jak i przez zakłady zastawnicze (lombardy),

b) od pism sporządzanych celem połączenia kas oszczędności, przewidzianego w dziale VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności;

4) od podatku od kapitałów i rent od przychodów od wszelkiego rodzaju lokat pieniężnych Kasy Oszczędności, umieszczonych w innych instytucjach finansowych.

Przychody od wkładów na książeczki oszczędnościowe są wolne od podatku od kapitałów i rent do kwoty, której wysokość określi Minister Skarbu.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę Oszczędności, jak również wszelkie pokwitowania z odbioru wkładów oszczędnościowych, wystawiane przez wkładców, oraz upoważnienia do odbioru wkładów oszczędnościowych — są wolne od opłaty stemplowej.

Obligi stwierdzające pożyczkę udzieloną przez Kasę Oszczędności podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3% sumy zobowiązania.

§ 67.

Należności pieniężne Kasy Oszczędności w sumie nieprzekraczającej 1.000 złotych mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez Kasę i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 68.

Dokumenty wystawione przez Kasę Oszczędności, zaopatrzone podpisami i pieczęcią zgodnie z § 22 niniejszego statutu, są dokumentami publicznymi.

VI. LIKWIDACJA KASY.

§ 69.

Likwidacja Kasy Oszczędności może nastąpić:

1) na skutek uchwały Rady Powiatowej w Będzinie, zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą,

2) z mocy zarządzenia Władzy Nadzorczej.

§ 70.

Likwidację Kasy przeprowadza się na podstawie przepisów art. 55 — 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz przepisów §§ 39 — 43 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach, zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Kasa powinna zwracać się do Władzy Nadzorczej jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem Związku Kas Oszczędności.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Kasy Władza Nadzorcza może mianować na koszt Kasy Komisarza Rządowego i jego zastępcę, określając zarazem jego prawa i obowiązki oraz wysokość jego wynagrodzenia.

§ 72.

W razie stwierdzenia, że działalność Kasy sprzeczna jest z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, Władza Nadzorcza może zawiesić w czynnościach lub rozwiązać organa Kasy, jak również zawiesić w czynnościach poszczególnych członków organów Kasy. Rozwiązanie Rady Kasy powoduje rozwiązanie komisyj wybranych przez Radę.

Władza Nadzorcza mianuje w miejsce zawieszonych w czynnościach lub rozwiązanych organów Kasy Tymczasowy Zarząd na koszt Kasy lub Będzińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Będzinie. Tymczasowy Zarząd w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Dyrekcji Kasy. Wybór nowych organów Kasy powinien nastąpić najpóźniej w ciągu jednego roku od czasu ustanowienia Tymczasowego Zarządu.

Władza Nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów Kasy, naruszające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu Kasy.

VIII. PRZEPISY KOŃCOW9.

§ 73.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia pełnej jego osnowy lub też wyciągu z tegoż statutu w myśl § 8 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173) w Kieleckim Dzienniku Wojewódzkim oraz w organie Związku Kas Oszczędności — czasopiśmie „Oszczędność".

O ile oba ogłoszenia ukażą się w różnych terminach,— statut wchodzi w życie z dniem wcześniejszego ogłoszenia.

§ 74.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

M. p.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego Starosta
(—) J. Boxa.

Sekretarz Wydziału Powiatowego
(—) Fr. Nowara.

STATUT KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RAWSKIEGO W RAWIE MAZOWIECKIEJ

uchwalony przez Radę Powiatową w Rawie Mazowieckiej w dniu 25 czerwca 1937 r., zatwierdzony decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 9 listopada 1937 r. Nr 17/S./37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Rawskiego w Rawie Mazowieckiej, założona pod powyższą firmą przez Rawski Powiatowy Związek Samorządowy w Rawie Mazowieckiej w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego dnia 10 maja 1928 r. za L. S. M. 1556, 1, a opublikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 31 stycznia 1929 roku Nr 1, poz. 25.

W dalszym ciągu statutu niniejszego Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Rawskiego w Rawie Mazowieckiej zwana będzie „Kasą Oszczędności“ lub „Kasą“.

Kasa może używać skrótu K. K. O.

§ 2.

Kasa, zorganizowana na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), posiada osobowość prawną charakteru publiczno-prawnego odrębną od osobowości prawnej Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 4.

Na podstawie uchwały Rady Powiatowej w Rawie Mazowieckiej i za zezwoleniem władzy nadzorczej Kasa może otwierać oddziały, zbiornice, kantory wymiany i zakłady zastawnicze (lombardy).

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Rawa Mazowiecka.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Rawski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność, jako poręczyciel, za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 11.

Językiem urzędowym w Kasie jest język polski.

§ 12.

Kasa jest członkiem Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, który w dalszym ciągu niniejszego statutu nazywany będzie Związkiem Kas Oszczędności.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową w Rawie Mazowieckiej. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa w Rawie Mazowieckiej wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Tak członkowie Rady, jak i ich zastępcy, powinni być wybrani w połowie spośród osób należących do organów ustrojowych Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego, a w połowie spośród osób do organów ustrojowych Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego nie wchodzących. Członkami Rady Kasy nie mogą być pracownicy Kasy.

Ustępujący członkowie Rady pełnią swe funkcje do chwili wyboru nowej Rady.

Zastępcy wchodzą w skład Rady tylko w przypadku przedwczesnego ustąpienia, zawieszenia w czynności, bądź utraty mandatu przez członków Rady i to na pozostały czasokres urzędowania Rady.

Przewodniczącym Rady jest z urzędu przewodniczący Wydziału Powiatowego w Rawie Mazowieckiej lub jego urzędowy zastępca. Przewodniczący Rady nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

Przewodniczący oraz członkowie Rady Kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Przysługują im jednak diety za udział w protokołowanych posiedzeniach, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy specjalne, oraz zwrot kosztów podróży w wysokości, uchwalonej przez Radę Kasy, w myśl zasad ustalonych przez Związek Kas Oszczędności.

§ 15.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący Rady co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być ponadto zwołana na żądanie Władzy Nadzorczej, Związku Kas Oszczędności, Komisji Rewizyjnej, Dyrekcji Kasy bądź też na pisemny wniosek co najmniej jednej-trzeciej członków Rady z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Zwołanie Rady Kasy, poza przypadkami nagłymi, nastąpić powinno co najmniej na siedem dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zawiadomienia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zawiadomienia na posiedzeniu poprzednim.

Zawiadomienie pisemne powinno być doręczone za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie ustne powinno być stwierdzone protokolarnie.

§ 16.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały Rady Powiatowej w Rawie Mazowieckiej na wniosek Rady Kasy.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach w tych samych przypadkach i z tymi skutkami, co członkowie Rady Powiatowej w Rawie Mazowieckiej.

§ 17.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się:

a) wybór i odwołanie członków Dyrekcji i ustalanie dla nich wynagrodzeń;

b) wybór delegata (delegatów) na walne zgromadzenie Związku Kas Oszczędności;

c) wybór komisji kredytowej i innych komisyj;

d) ustanawianie regulaminów dla czynności własnych oraz regulaminów dla komisyj i Dyrekcji;

e) ustalanie ogólnych zasad i wytycznych co do sposobu administrowania majątkiem Kasy;

f) decyzje o nabywaniu, budowie i sprzedaży realności dla własnego użytku;

g) występowanie z wnioskiem do organów ustrojowych Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego w sprawie otwierania oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz ustanawianie dla nich regulaminów;

h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Kasy oraz zezwalanie na wydatki budżetem nieobjęte;

i) zatwierdzanie sprawozdań Dyrekcji, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów oraz r-ków zysków i strat i udzielanie Dyrekcji absolutorium;

j) postanawianie na wniosek Dyrekcji o zaciąganiu przez Kasę pożyczek;

k) postanawianie w granicach obowiązujących przepisów o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy, oraz o sposobie pokrycia strat;

l) powoływanie i odwoływanie na wniosek Dyrekcji prokurentów i pełnomocników Kasy;

m) ustalanie na wniosek Dyrekcji rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy;

n) ustanawianie przepisów uposażeniowych, emerytalnych oraz przepisów dotyczących innych rodzajów ubezpieczeń dla członków Dyrekcji stale zatrudnionych w Kasie, prokurentów i innych pracowników Kasy;

o) wystąpienie do organów ustrojowych Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego z wnioskiem o likwidację lub połączenie Kasy;

p) projektowanie zmian statutu Kasy.

§ 18.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do przeprowadzenia wyborów, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

W sprawach:

a) zbycia nieruchomości nabytych dla własnego użytku,

b) zaciągnięcia pożyczki,

c) wniosków o otwarcie oddziałów i zbiornic, jak również o zorganizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

d) wyboru i odwołania członków Dyrekcji i komisyj Kasy,

e) uchwalania projektów zmian statutu,

f) wniosków dotyczących połączenia i likwidacji Kasy,

Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością głosów, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej 2/3 liczby członków Rady.

O ile na posiedzeniu nie można powziąć uchwały z po-

wodu braku wymaganej liczby obecnych, Rada Kasy na następnym posiedzeniu z tym samym porządkiem dziennym zdolna jest do powzięcia uchwał w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

§ 19.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych członków Rady przewodniczący zarządza głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Przewodniczącemu Rady Kasy służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Rady Kasy, naruszających prawo albo statut lub szkodliwych dla interesu publicznego albo interesu Kasy — z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni o decyzję do Związku Kas Oszczędności.

Dyrekcja Kasy.

§ 20.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Wybór dyrektora zarządzającego i jego zastępcy następuje spośród kandydatów uprzednio pozytywnie zaopiniowanych przez Związek Kas Oszczędności.

Członka Dyrekcji nie zatrudnionego stale w Kasie wybiera Rada Kasy na lat trzy. Nie pobiera on stałego wynagrodzenia, lecz przysługuje mu prawo do diet za udział w protokołowanych posiedzeniach Dyrekcji, Rady i komisyj Kasy.

Członkami Dyrekcji nie mogą być osoby należące do Rady Kasy, organów ustrojowych Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego, urzędnicy i pracownicy władz administracji ogólnej ,ani też pracownicy Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego lub Związku Kas Oszczędności.

Członkowie Dyrekcji uczestniczą w posiedzeniach Rady Kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 21.

Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności Kasy Oszczędności; jest on przewodniczącym Dyrekcji i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy oraz reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucyj i osób.

Dyrektorowi zarządzającemu służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał lub zarządzeń Dyrekcji Kasy z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni do Związku Kas Oszczędności o decyzję.

Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie wymienionym w ust. 1 § niniejszego tylko w razie jego nieobecności bądź w sprawach zleconych przez dyrektora zarządzającego .

Bliższy podział funkcji pomiędzy członkami Dyrekcji stale zatrudnionymi w Kasie ustala regulamin uchwalony przez Dyrekcję, a zatwierdzony przez Radę Kasy.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 23.

Do zakresu działania Dyrekcji należy:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego;

b) kierownictwo administracją Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) udzielanie kredytów zgodnie z postanowieniami statutu niniejszego oraz obowiązujących regulaminów;

d) sporządzanie preliminarza budżetowego Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

e) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy i o ich sprzedaży;

f) kontrolowanie rachunkowości Kasy;

g) przyjmowanie pracowników na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe oraz zwalnianie pracowników;

h) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał powziętych zgodnie z §§ 18 i 19 statutu;

i) powoływanie i odwoływanie stałego radcy prawnego (syndyka);

j) wytaczanie sporów prawnych i odstępowanie od nich;

k) ustalanie stopy procentowej zarówno od operacyj biernych jak i czynnych;

l) przyjmowanie za zgodą Rady Kasy zapisów i darowizn;

m) wydatkowanie sum w ramach uchwalonego przez Radę Kasy budżetu;

n) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

Komisja Rewizyjna.

§ 24.

Rawski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym składającym się z pięciu członków oraz z trzech zastępców, wybie-

ranych przez Radę Powiatową w Rawie Mazowieckiej na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Rady, Dyrekcji i komisji Kasy ani też pracownicy Kasy.

Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Powiatową w Rawie Mazowieckiej według wzoru wydanego przez Związek Kas Oszczędności.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają przewodniczącego spośród swego grona.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna może powoływać rzeczoznawców, którzy biorą udział w pracach Komisji z głosem doradczym.

Koszty Komisji Rewizyjnej ponosi Rawski Powiatowy Związek Samorządowy.

§ 25.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący Komisji co najmniej raz na kwartał.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy oraz bilansu, rachunku zysków i strat Kasy, a ponadto dokonywanie rewizyj Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna może również przeprowadzać dorywcze rewizje Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów), celem sprawdzenia zgodności zasobu gotówki z księgami Kasy, stanu portfelu wekslowego oraz zasobu papierów wartościowych itd. W celu wykonania powyższych czynności, Komisja Rewizyjna może żądać od Rady i Dyrekcji Kasy oraz kierownictwa oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz badać akta, księgi i wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności Komisja Rewizyjna przedkłada pisemne sprawozdanie Związkowi Kas Oszczędności, Wojewodzie Warszawskiemu, oraz Wydziałowi Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej, a odpisy tych sprawozdań przesyła do wiadomości Radzie i Dyrekcji Kasy. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków Radzie Kasy o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium Dyrekcji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwyczajną większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność co najmniej trzech członków Komisji Rewizyjnej.

Inne przepisy dotyczące członków organów i pracowników Kasy.

§ 26.

Członkami organów oraz stałym radcą prawnym (syndykiem) nie mogą być osoby pozostające z sobą w związku małżeńskim oraz w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej bez względu na stopień, a w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie. Stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, określony w zdaniu poprzednim, nie może zachodzić również pomiędzy członkami Dyrekcji i pracownikami.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą być bez zezwolenia Związku Kas Oszczędności członkami rad nadzorczych, zarządów, komisyj rewizyjnych i pracownikami innych zakładów i instytucyj kredytowych.

§ 27.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w Kasie. Przepis ten nie dotyczy zaliczek, jakie mogą pobierać pracownicy kasy na poczet stałych uposażeń.

Osoby zadłużone w Kasie w razie wybrania ich do organów Kasy lub przyjęcia do Kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłacaniu tego zadłużenia.

Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 28.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy, Dyrekcji oraz Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska: przewodniczącego, piszącego protokół oraz wszystkich obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw" oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz nazwiska członków odnośnego organu, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół ten powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu odczytany oraz podpisany przez przewodniczącego, piszącego protokół oraz co najmniej przez jednego członka odnośnego organu. Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej podpisują wszyscy członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 29.

Członkowie organów Kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisyj są obowiązani do zachowania tajemnicy urzędowej i handlowej, w szczególności zaś do zachowania tajemnicy co do znajdujących się w Kasie kont wkładów i depozytów.

§ 30.

Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków Dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników Kasy wydaje Związek Kas Oszczędności, zaś przepisy uposażeniowe, ubezpieczeniowe i emerytalne uchwala Rada Kasy, a zatwierdza Związek Kas Oszczędności, o ile przepisy szczególne inaczej nie stanowią.

§ 31.

Spory pomiędzy organami Kasy rozstrzyga Związek Kas Oszczędności.

Spory między organami Kasy a organami ustrojowymi Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego, wynikające ze statutowej działalności Kasy, rozstrzyga Władza

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowidzianych lub wylosowanych nych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 34.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedażnej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości sprzedażnej nieruchomości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i przynajmnij 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie ewentualnych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjngo oraz zaległych świadczeń publicznych korzystających z pierwszeństwa hipotecznego. Pożyczki hipoteczne nie mogą być zabezpieczone na gmachach użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale itp.

Budynki nieruchomości obciążonej wpisem hipotecznym na rzecz Kasy powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajmnych, bądź w innych publicznych zakładach ubezpieczeniowych lub w innych zakładach za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 35.

Ogólna suma zadłużenia Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego i innych związków samorządowych, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych nie może przekraczać 20% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych wykazanej w bilansie Kasy na ostatni dzień ubiegłego roku obrotowego. Udzielenie kredytu ponad 10% wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia Związku Kas Oszczędności.

Za udzielenie kredytu uważać należy również wszelkie zobowiązania, wynikające z żyr i poręczeń oraz z zakupu obligacyj emitowanych przez związki samorządowe.

§ 36.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem wysokości zaciągniętych zobowiązań.

§ 37.

W działalności kredytowej Kasa powinna stosować się do przepisów regulaminu, ustalonego przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych.

§ 38.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady wystawia książeczki oszczędnościowe. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w Kasie wkładów oszczędnościowych w wysokości każdorazowego jej salda. Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek, bądź na rachunek osób trzecich.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościową wpłat poniżej 1 zł. Kasie nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych na jedną książeczkę oszczędnościową ponad najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu. Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie najwyższą sumę ustaloną przez Ministra Skarbu, wówczas może on być powiększany tylko przez dopisywanie odsetek.

Kasa nie może wystawiać książeczek oszczędnościowych z tytułu jakichkolwiek lokat wpłacanych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, oraz z tytułu kredytów zaciągniętych przez Kasę.

§ 39.

Książeczki oszczędnościowe mogą być wystawiane stosownie do żądania wkładcy na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Wkładca może zastrzec, że wypłata z książeczki oszczędnościowej ma być dokonana wyłącznie do rąk oznaczonej osoby lub pod określonymi warunkami. W takim przypadku Kasa Oszczędności powinna wpisać do książeczki oszczędnościowej wzmiankę o zastrzeżeniu, a treść zastrzeżenia do księgi zastrzeżeń.

Zastrzeżenia mogą pochodzić również od Kasy, przy czym na warunki te musi wkładca wyrazić zgodę.

§ 40.

Książeczki oszczędnościowe wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich.

Książeczka powinna zawierać na pierwszej stronie firmę Kasy, numer otworzonego w Kasie rachunku i wzmiankę o ewentualnych zastrzeżeniach, a w książeczkach wystawionych na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Książeczka powinna ponadto zawierać wyciąg ze statutu niniejszego zawierający przepisy dotyczące wkładów oszczędnościowych. Wpłata i wypłata w książeczce oszczędnościowej powinna być stwierdzona podpisami kasjera (skarbnika) i osoby do tego upoważnionej.

Notatek lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wkładu.

§ 41.

Kasa może zbierać wkłady oszczędnościowe poza lokalem Kasy przez osoby do tego upoważnione i potwierdzać ich przyjęcie w sposób, określony przez Związek Kas Oszczędności.

§ 42.

Kasa może organizować szkolne, robotnicze itp. kasy oszczędności i dla tych kas wystawiać specjalne książeczki oszczędnościowe. Tego rodzaju książeczki posiadają pełne prawa i przywileje książeczek oszczędnościowych.

Kasa może przyjmować wkłady o specjalnym przeznaczeniu (celowe), jak również wydawać znaczki oszczędnościowe oraz skarbonki oszczędnościowe.

§ 43.

Wpłaty mogą być uskutecznione również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej. Tego rodzaju wpłaty wpisuje się do książeczki oszczędnościowej przy najbliższym jej przedstawieniu w Kasie.

§ 44.

Całkowita lub częściowa wypłata wkładu, nawet w przypadku egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

Każdej osobie, przedstawiającej do wypłaty książeczkę oszczędnościową nie opatrzoną zastrzeżeniem, choćby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, Kasa może wypłacić wkład i nie ma obowiązku badania legalności posiadania książeczki, o ile utrata książeczki nie została uprzednio zgłoszona w Kasie.

Wypłata wkładów z książeczki oszczędnościowej, opatrzonej zastrzeżeniem, powinna być dokonana zgodnie z treścią zastrzeżenia.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wkładów, wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy bądź osoby, na ręce której wpłata ma nastąpić i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtdy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takej się nie sprzeciwia. Wypłaty takiej dokonywa Kasa na ryzyko wkładcy.

Kasa upoważnioną jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z odsetkami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i unieważnia.

§ 45.

Wysokość obowiązującej stopy procentowej od wkładów podaje Kasa do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 niniejszego statutu).

§ 46.

Odsetki od wkładów oszczędnościowych dolicza się do wkładów co pół roku. Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od następnego dnia powszedniego po dniu wpłaty i biegnie do ostatniego dnia powszedniego poprzedzającego dzień wypłaty. Kasa może w drodze udzielania premii lub nagród wyróżniać pewna kategorie książeczek oszczędnościowych, na warunkach ustalonych przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu.

§ 47.

O zniszczeniu lub utraceniu książeczki oszczędnościowej powinien jej właściciel zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie bądź w jej oddziale lub zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie właściciela książeczki oszczędnościowej w Kasie o jej zniszczeniu lub utraceniu ma ten skutek, że Kasa obowiązana jest wstrzymać wszelkie wypłaty z takiej książeczki. Obowiązek ten wygasa po upływie 1-go miesiąca od dnia zgłoszenia, jeżeli zgłaszający nie przedstawi w ciągu tego terminu dowodu sądowego o wszczęciu postępowania umarzającego.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładu lub odsetek po upływie 6-ciu miesięcy od zgłoszenia, a przed uznaniem książeczki za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Umorzenie zniszczonej lub utraconej książeczki oszczędnościowej, z wyjątkiem książeczek wystawionych na imiennie oznaczoną osobę z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych oraz książeczek do sumy 50 złotych, następuje trybem przewidzianym dla unieważnienia utraconych tytułów na okaziciela.

§ 48.

Przepisy § 47 statutu niniejszego nie mają zastosowania do książeczek oszczędnościowych wystawionych na imiennie oznaczoną osobę, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych.

O zniszczeniu lub utraceniu takiej książeczki powinien jej właściciel zgłosić pisemnie w Kasie lub jej oddziale bądź zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano, oraz ogłosić o tym w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim.

Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, Kasa może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej .

§ 49.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe mają charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnym).

Książeczki oszczędnościowe mogą być przyjmowane na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze, urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe i komunalne oraz monopole państwowe, na równi z kaucjami i wadiami składanymi w gotówce.

Na książeczki oszczędnościowe mogą być składane depozyty sądowe, wkłady sieroce, wkłady osób pozostających pod opieką i kuratelą.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia do wysokości 2.500 złotych.

§ 50.

Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki oszczędnościowej, chociażby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę ,będzie uważany za jej właściciela, o ile książeczka nie jest opatrzona zastrzeżeniem.

§ 51.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wkładów.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 statutu).

Wkłady wypowiedziane, o ile nie zostaną podniesione przez wkładców w terminie oznaczonym w zawiadomieniu lub ogłoszeniu, mogą być złożone do depozytu sądowego.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych odsetek.

§ 52.

Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w następujących przypadkach:

a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

b) gdy wkładca nadużył zaufania Kasy;

c) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 53.

Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem 20 lat od dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata lub wypłata.

Przedawnione wkłady przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 54.

Kasa powinna umieszczać w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych odpowiadała co najmniej 5% tej sumy. Od obowiązku tego zwolniona jest Kasa, jeśli jej wkłady oszczędnościowe nie przekraczają sumy 200.000 zł.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości ,ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 56.

Kasa powinna tworzyć następujące fundusze:

a) fundusz zasobowy,

b) fundusz wyrównawczy,

c) fundusz amortyzacyjny nieruchomości.

§ 57.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych czystych zysków na pokrycie strat bilansowych Kasy. Powinien on wynosić co najmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych

i innych zobowiązań Kasy z końca roku obrotowego, nie wliczając w tę sumę zobowiązań z tytułu redyskonta.

Fundusz zasobowy Kasy powinien być w 50% swej wysokości bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczony w polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez państwo gwarantowanych. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby upłynnienia zasobów Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego zbyć lub zastawić na podstawie uchwały Rady Kasy, zatwierdzonej przez Związek Kas Oszczędności.

Nabycie lub budowa nieruchomości dla własnego użytku może nastąpić tylko z funduszów zasobowych i funduszów o szczególnym przeznaczeniu na podstawie uchwaly Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

§ 58.

Fundusz wyrównawczy przeznaczony na pokrycie strat kursowych na papierach wartościowych powinna Kasa tworzyć z osiągniętych na papierach zwyżek kursowych oraz z sum przeznaczonych na ten cel przy podziale czystego zysku.

§ 59.

Fundusz amortyzacyjny nieruchomości obowiązaną jest Kasa tworzyć przez coroczne odpisy na amortyzację nieruchomości Kasy. Fundusz ten ma na celu gromadzenie rezerwy wyrównawczej, wyrażającej obniżenie wartości nieruchomości na skutek zużycia przy równoczesnym pozostawieniu po stronie czynnej bilansu pełnej wartości nabycia nieruchomości.

Odpisom na fundusz amortyzacyjny podlegają również nieruchomości nabyte przez Kasę w poszukiwaniu własnych pretensyj.

Za podstawę obliczenia wartości amortyzacji należy przyjąć wartość nabycia danego obiektu majątkowego, powiększoną o kwotę nakładów kapitałowych (kapitalnych remontów).

§ 60.

Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany oraz lokowany bądź w papierach wartościowych posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo prawne (pupilarne), bądź w nieruchomościach przynoszących dochód.

IV. RACHUNKOWOŚĆ.

§ 61.

Rokiem obrotowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Kasa prowadzi rachunkowość według zasad stosowanych przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków oraz zgodnie z instrukcją Związku Kas Oszczędności.

§ 62.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego Dyrekcja Kasy powinna złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat, zbadane przez Komisję Rewizyjną. Rada Kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym Dyrekcja powinna przesłać je Związkowi Kas Oszczędności do zbadania oraz Wydziałowi Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej i Wojewodzie Warszawskiemu do wiadomości.

Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku Dyrekcja Kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy i przez zamieszczenie w organie prasowym Związku Kas Oszczędności.

§ 63.

Szczegółowy sposób sporządzania rocznego zamknięcia rachunków określa instrukcja bilansowa wydana przez Związek Kas Oszczędności.

§ 64.

O przeznaczeniu czystych zysków i o sposobie ich podziału stanowi Rada Kasy, stosując przepisy art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

Władza Nadzorcza może w wyjątkowych okolicznościach zakazać użycia części zysków na cele publiczne i polecić przelanie ich na dalsze powiększenie funduszu zasobowego.

§ 65.

Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma dotyczące zapisów oraz spłacone książeczki oszczędnościowe — przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy te liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczniony ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

V. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY.

§ 66.

Kasa wolną jest:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego;

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat stemplowych:

a) od podań wnoszonych tak przez Kasę Oszczędności, jak i przez zakłady zastawnicze (lombardy),

b) od pism sporządzanych celem połączenia kas oszczędności, przewidzianego w dziale VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności;

4) od podatku od kapitałów i rent od przychodów od wszelkiego rodzaju lokat pieniężnych Kasy Oszczędności, umieszczonych w innych instytucjach finansowych.

Przychody od wkładów na książeczki oszczędnościowe są wolne od podatku od kapitałów i rent do kwoty, której wysokość określi Minister Skarbu.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę Oszczędności, jak również wszelkie pokwitowania z odbioru wkładów oszczędnościowych, wysta-

wiane przez wkładców, oraz upoważnienia do odbioru wkładów oszczędnościowych — są wolne od opłaty stemplowej.

Obligi, stwierdzające pożyczkę, udzieloną przez Kasę Oszczędności, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3% sumy zobowiązania.

§ 67.

Należności pieniężne Kasy Oszczędności w sumie nieprzekraczającej 1.000 złotych mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez Kasę i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 68.

Dokumenty wystawione przez Kasę Oszczędności, zaopatrzone podpisami i pieczęcią zgodnie z § 22 niniejszego statutu, są dokumentami publicznymi.

VI. LIKWIDACJA KASY.

§ 69.

Likwidacja Kasy Oszczędności może nastąpić:

1) na skutek uchwały Rady Powiatowej w Rawie Mazowieckiej, zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą,

2) z mocy zarządzenia Władzy Nadzorczej.

§ 70.

Likwidację Kasy przeprowadza się na podstawie przepisów art. 55 — 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz przepisów §§ 39 i 43 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Kasa powinna zwracać się do Władzy Nadzorczej jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem Związku Kas Oszczędności.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Kasy Władza Nadzorcza może mianować na koszt Kasy Komisarza Rządowego i jego zastępcę, określając zarazem jego prawa i obowiązki oraz wysokość jego wynagrodzenia.

§ 72.

W razie stwierdzenia, że działalność Kasy sprzeczna jest z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, Władza Nadzorcza może zawiesić w czynnościach lub rozwiązać organa Kasy, jak również zawiesić w czynnościach poszczególnych członków organów Kasy. Rozwiązanie Rady Kasy powoduje rozwiązanie komisyj wybranych przez Radę.

Władza Nadzorcza mianuje w miejsce zawieszonych w czynnościach lub rozwiązanych organów Kasy Tymczasowy Zarząd na koszt Kasy lub Rawskiego Powiatowego Związku Samorządowego. Tymczasowy Zarząd w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Dyrekcji Kasy. Wybór nowych organów Kasy powinien nastąpić najpóźniej w ciągu jednego roku od czasu ustanowienia Tymczasowego Zarządu.

Władza Nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów Kasy, naruszające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu Kasy.

VIII. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 73.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia pełnej jego osnowy lub też wyciągu z tegoż statutu w myśl § 8 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173) w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim oraz w organie Związku Kas Oszczędności — czasopiśmie „Oszczędność".

O ile oba ogłoszenia ukażą się w różnych terminach,— statut wchodzi w życie z dniem wcześniejszego ogłoszenia.

§ 74.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Powiatowy
(—) St. Modliński.

Sekretarz Wydziału Powiatowego
(—) B. Jagodziński.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIALSKIEGO W BIAŁEJ PODLASKIEJ,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Białej Podlaskiej w dniu 21 czerwca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 12 listopada 1937 r. Nr 21/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczpospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936

r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Bialskiego w Białej Podlaskiej, założona przez Bialski Powiatowy Związek Samorządowy w 1925 roku pod nazwą Kasa Oszczędności powiatu Bialskiego, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod nazwą Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Bialskiego w Białej Podlaskiej, na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego dnia 17 listopada 1928 r. za L. 6703/Sm. i opublikowango w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 27 grudnia 1928 r. Nr 43, poz. 447.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu Bialskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Biała Podlaska.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb województwa lubelskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa lubelskiego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Bialski Powiatowy Związek Samorządowy jako Związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Bialskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową.

Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis Dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Bialski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Bialskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na 6 miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Bialskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu i Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DUBIEŃSKIEGO W DUBNIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Dubnie w dniu 20 lipca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 17 listopada 1937 r. Nr 27/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Dubieńskiego w Dubnie, założona pod powyższą firmą przez Dubieński Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Wołyńskiego dnia 6 października 1928 r. za L. 4122/SM/1, a opublikowanego w Wołyńskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 11, poz. 163 z 1928 r.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu Dubieńskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Dubno.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb województwa wołyńskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa wołyńskiego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Dubieński Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszystkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 89.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Dubieńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis Dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Dubieński Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Dubieńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześnie jak na 6 miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Dubieńskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu i Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU LUBOMELSKIEGO W LUBOMLU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Lubomlu w dniu 6 sierpnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dn. 24 listopada 1937 r. Nr 44/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Lubomelskiego w Lubomlu założona pod powyższą firmą przez Lubomelski Powiatowy Związek Samorzą-

dowy w Lubomlu w roku 1927, a działająca początkowo na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dn. 24 kwietnia 1927 r., a od dnia 31 października 1928 r. do dnia wejścia w życie statutu niniejszego na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Wołyńskiego reskryptem z dn. 6 października 1928 r. Nr 3450/sm opublikowanego w Wołyńskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 11 z dn. 31 października 1928 r. ze zmianami późniejszymi zatwierdzonymi przez tegoż Wojewodę Wołyńskiego reskryptem z dn. 20 kwietnia 1934 r. Nr S, F. G. 11, opublikowanymi w Wołyńskim Dzienniku Wojewódzkim dn. 1 czerwac 1934 r.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Lubomelskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziału lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Luboml.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa wołyńskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowite bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Lubomelski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi zł 50.000.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Lubomelskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z 3 członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor Zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Lubomelski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z 3 członków oraz z 2 zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Lubomelskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędno-

ściowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i na rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych;

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Lubomelskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁASKIEGO W ŁASKU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Łasku w dniu 16 czerwca 1937 roku, zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 6 listopada 1937 roku Nr 9/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173.

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łaskiego w Łasku założona pod powyższą firmą przez Łaski Powiatowy Związek Samorządowy w Łasku w roku 1926, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego dnia 27 grudnia 1928 r. za L. III/5804/S. G., a opublikowanego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 1 lutego 1929 r. Nr 3.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Łaskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Łasku oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Łask.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb Łaskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Łasku.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Łaskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Łasku Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Łaski Powiatowy Związek Samorządowy w Łasku, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi złotych 60.000,—.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Łaskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Łasku.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa wybiera na okres 3-ch letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osob trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Łaski Powiatowy Związek Samorządowy w Łasku sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Łaskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Łasku.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na ktore uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześnie jak na 6 miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Łaskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Łasku i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁÓDZKIEGO W ŁODZI,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Łodzi w dniu 30 sierpnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 24 listopada 1937 r. Nr 54/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P.

Nr 95 poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56 poz. 410), w brzmieniu ustalonym § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 25 poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łódzkiego w Łodzi założona w roku 1925 przez Łódzki Powiatowy Związek Samorządowy, działająca początkowo pod firmą Powiatowa Kasa Oszczędności Powiatowego Związku Komunalnego powiatu Łódzkiego na zasadzie statutu uchwalonego przez Sejmik Łódzki w dniu 30 marca 1925 r., zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem z dnia 18 listopada 1925 r. Nr S. F. 3080/25, a od dnia 1 stycznia 1929 roku do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod firmą Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łódzkiego w Łodzi, na zasadzie statutu uchwalonego przez Sejmik Łódzki w dniu 31 października 1928 r., zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego dnia 20 grudnia 1928 r. za L. III 4980 S. G., a opublikowanego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 1 stycznia 1929 r. Nr 1, strona 17.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Łódzkiego Powiatowego Związku Samorządowego i miasta Łodzi oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Łódź.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb Łódzkiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Łódzkiego Powiatowego Związku Samorządowego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowite bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Łódzki Powiatowy Związek Samorządowy, jako Związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 110.000.— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Łódzkiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym składającym się z przewodniczącego i 8 członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z 3 członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor Zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzerczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Łódzki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z 3 członków oraz z 2 zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Łódzkiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować funduszu, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

2) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych;

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Łódzkiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁUKOWSKIEGO W ŁUKOWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Łukowie w dniu 17 listopada 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 7 grudnia 1937 r. Nr 65/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy, oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łukowskiego w Łukowie założona pod powyższą firmą przez Łukowski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1928, działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego dnia 20 czerwca 1928 roku L. 3966/Sm., a opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z dnia 14 sierpnia 1928 r. Nr 27, poz. 259.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu Łukowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Łuków.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb województwa lubelskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa lubelskiego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowite bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Łukowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi zł 50.000.—.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Łukowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ustęp 1, 2, 2 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor Zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy.

Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do

zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ustęp 1 i 2.

Łukowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz z pięciu zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Łukowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38—54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Łukowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OSTROŁĘCKIEGO W OSTROŁĘCE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Ostrołęce w dniu 22 września 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 20 listopada 1937 r. Nr 40/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędnościowych powiatu Ostrołęckiego w Ostrołęce, założona pod powyższą firmą przez Ostrołęcki Powiatowy Związek Samorządowy w roku. 1927, a działająca pod tą samą nazwą początkowo na zasadzie statutu, zatwierdzonego reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dnia 26 marca 1927 r. za Nr S. D. 1271/27, a od dnia 15 grudnia 1928 r. do dnia wejścia w życie statutu niniejszego, na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Białostockigo dnia 10 listopada 1928 r. za L. SM. 7351, a opublikowango w Białostockim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 15 grudnia 1928 r. Nr 13, poz. 311.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Ostrołęckiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Ostrołęka.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb Ostrołęckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Ostrołęckiego Powiatowego Związku Samorządowego, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Ostrołęcki Powiatowy Związek Samorządowy, jako Związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność, jako poręczyciel, za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Ostrołęckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca

1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Ostrołęcki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Ostrołęckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na 6 miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Ostrołęckiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PIOTRKOWSKIEGO W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Piotrkowie Trybunalskim w dniu 8 lipca 1937 roku, zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 24 listopada 1937 roku Nr 42/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4. ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Piotrkowskiego w Piotrkowie Trybunalskim, założona przez Piotrkowski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1925, działająca początkowo pod firmą Kasa Oszczędności Powiatu Piotrkowskiego w Piotrkowie, a od 1 lutego 1929 roku do dnia wejścia w życie statutu niniejszego, pod nazwą Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Piotrkowskiego w Piotrkowie Trybunalskim na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego decyzją z dnia 27 grudnia 1928 roku L. III. 5806/S. G., a opublikowanego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 1 lutego 1929 roku Nr 3.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Piotrkowskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest Piotrków Trybunalski.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej zawierającej herb województwa łódzkiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1. statutu niniejszego. Do czasu ustalenia herbu województwa łódzkiego Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Piotrkowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako Związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Piotrkowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 8 członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową piotrkowską.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji wybrany spoza personelu Kasy.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Piotrkowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową Piotrkowską na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Piotrkowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześnie jak na 6 miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Piotrkowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu i Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WIELUŃSKIEGO W WIELUNIU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Wieluniu w dniu 30 czerwca 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 9 listopada 1937 r. Nr 16/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ust. (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy, oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Wieluńskiego w Wieluniu, założona pod powyższą firmą przez Wieluński Powiatowy Związek Samorządowy w Wieluniu w roku 1930, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą, na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego dn. 10 maja 1930 r. za L. III.2232, a opublikowanego w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim z dn. 15 maja 1930 r. Nr 10.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Wieluńskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Wieluń.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa łódzkiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowite bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Wieluński Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000.— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Wieluńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ustęp 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ustęp 1 i 2.

Wieluński Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Wieluńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38—54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Wieluńskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RYPIŃSKIEGO W RYPINIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna			39.011,70
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.			2 879.27
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych			406.50
d) pozostałość w innych K. K. O.			128,00
e) bony inwestycyjne			
2. Kupony			1.547,94
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe			47.326,75
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych			
5. Banki i K. K. O. Loro			4 388.51
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane			
8. Pożyczki wekslowe			270,518,22"
9. Weksle protestowane w egzekucji			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych			6 694 34
b) poch. z innych kredytów w portfelu			2.573,68
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			14.465,11
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)			
c) zabezpieczone innymi wartościami			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności			7.844 40
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont)			
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne (kont)			2 350,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego			71.774,86
15. Odsetki zaległe			2,381,01
16. Nieruchomości			6.556 98
17. Ruchomości			5.777 19
18. Różne			2.166,99
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.222,11
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			10.858,47
Razem			506.872,03
21. Depozyty			168 925 04
22. Udzielone gwarancje			13.200 00
23. Inkaso			27.814,53
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			24.898 00
25. Weksle kaucyjne			10 000 00
26. Lombard papierów wartościowych			14.751,75
			259.589,32
Ogółem			766.461,35

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			52.500,00
2. Fundusz zasobowy			10.220,24
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			102,54
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych *)			
a) bezterminowe		45.772,93	
b) terminowe		67.608 43	113.381 36
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe		45.469 56	
b) terminowe do 3-ch miesięcy		98.016,64	143.486,20
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe			
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych			28.310,56
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		53 490 00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.		15.430,00	68.920,00
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			24.898 00
13. Zastaw papierów wartościowych			5.670,00
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			52.495 00
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			193.73
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokres.			6.694.40
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			506.872.03
22. Różni za depozyty			168.925.04
23. Zobowązania z tytułu udziel. gwarancyj			13 200,00
24. Różni za inkaso			27.814,53
25. Bank Akceptacyjny			24 898.00
26. Różni za weksle kaucyjne			10.000.00
27. Zlombardowane papiery wartościowe			14.751,75
			259.589,32
Ogółem			766.461,35

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1935 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.1[illegible]2.55	
b) od rachunków bieżących	929.72	
c) od redyskonta weksli	4.649,18	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.330,49	
e) różne inne	705.39	19.717,33
2. Prowizje wypłacone		58,71
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	19.428.20	
b) świadczenia socjalne	1 859.52	
c) wydatki rzeczowe	11.759,43	33.047.15
4. Podatki i opłaty skarbowe		288,51
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		765,70
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach i walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		53 877 40

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	21.098,37	
b) od rachunków bieżących	2.315.46	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	424,32	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipot.	211,90	
f) od papierów wartościowych	3.281,99	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	11.154,59	38.476.63
2. Prowizje pobrane		837.80
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		96,75
7. Opłaty na koszty administracji		2.569.50
8. Różne dochody		1.028,25
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata z lat ubiegłych		10 858,47
Razem		53.877.40

Dyrekcja Kasy:
Dyr. Zarządu: (—) Tchorzewski Jan
Członkowie: (—) Mierzejewski Apoloniusz
(—) Kolasiński Roman

Księgowy: (—) Mierzejewski Apoloniusz
Komisja Rewizyjna:
(—) Gumiński Henryk
(—) Zieliński Franciszek

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorzadowego Instytutu Wydawniczego. Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.

OGŁOSZENIE 3.

Likwidatorzy Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Kowla w Kowlu podają do publicznej wiadomości, że z dniem 9 listopada 1937 roku nastąpiło otwarcie likwidacji wyżej wymienionej Kasy, na mocy zarządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 25 października 1937 r. Nr. D. II. 17899/4/37.

Wobec powyższego, na podstawie art. 60 ust. 1 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95 poz. 860) wzywamy wierzycieli Kasy do zgłoszenia swoich pretensji w ciągu sześciu miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia.

Miejska Komunalna
Kasa Oszczędności miasta Kowla
w Kowlu
„w likwidacji"

(—) *W. Fedyn* (—) *J. Grochowski*

Drukarnia Samorząd. Instytutu Wydawn. w Warszawie, ul. Miodowa 6. Tel. 682-18.